

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Екологія

Зробити місто комфортним

▶ СТОР. 7

Регіон

Субсидія адресна, але гроші — віртуальні...

▶ СТОР. 11

Народна дипломатія

Після Японії — це моя друга країна

▶ СТОР. 12

№ 216 (6470) СУБОТА, 12 ЛИСТОПАДА 2016 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Наша армія і санкції проти Росії — єдиний стримуючий фактор агресії

Голова Верховної Ради України Андрій Парубій зустрівся із Головою Представництва ЄС в Україні Хюгом Мінгареллі, керівником групи підтримки України Європейської Комісії Петером Вагнером та експертом Європейської Комісії Грегором Вірантом. ▶ СТОР. 2

Тепер слово за ЄС

Україна виконала всі критерії на шляху до отримання безвізу, і в найближчі тижні Євросоюз має виконати власні зобов'язання. Про це заявив Комісар ЄС з питань Європейської політики сусідства та переговорів щодо розширення Йоганнес Ган під час телефонної розмови із Президентом України Петром Порошенком. **Як інформує прес-служба глави держави**, співрозмовники домовились активізувати зусилля для забезпечення результативного проведення саміту Україна — ЄС 24 листопада у Брюсселі. Також під час бесіди йшлося про завершення ратифікації Угоди про асоціацію Україна — ЄС та проблему зміцнення енергетичної безпеки в Європі. Співрозмовники відзначили важливість збереження трансатлантичної єдності та готовність тісно співпрацювати з новою президентською адміністрацією США для допомоги нашій країні у протидії російській агресії.

Також Петро Порошенко провів телефонні розмови з Президентом Білорусі Олександром Лукашенком та Президентом Вірменії Сержем Саргсяном.

Маріїна сотня

Фото Миколи М'ЯКШИКОВА (Укрінформ)

Дівчина грає на бандурі під час урочистого відкриття виставки «Марія Примаченко. Фантастична реальність».

У Дніпрі, у Музеї українського живопису, відкрито виставку «Марія Примаченко. Фантастична реальність». Тут експонується 100 найкращих робіт геніальної художниці-наївістки, що жила і творила на київському Поліссі. Картини датуються 1936—1987 роками. Їх привезено зі столичного Музею декоративно-ужиткового мистецтва. Це перша виставка художниці в Дніпрі, причому в такій кількості колекція творів Марії Примаченко в регіони України ще ніколи не виїжджала. Дніпряни вважають цю експозицію однією з найзначніших подій культурного життя міста. Виставка триватиме до 22 грудня. Для учасників АТО з сім'ями, дітей та інвалідів — вхід безплатний.

Про інші події культури в Україні читайте в сьогоднішньому номері (14—15 стор.).

ПОДІЇ

Учасники АТО отримують землю

До Головного управління Держгеокадастру в Луганській області вже подано 425 заяв від учасників АТО на одержання земельних ділянок. За результатами їх розгляду надано 263 дозволи на розробку проектів землевпорядкування для відведення земель сільськогосподарського призначення державної власності загальною площею 518,8 гектара. Ділянки призначені переважно для ведення особистого селянського господарства. Крім того, для 52 учасників АТО вже прийнято накази про утвердження проектів землевпорядкування і надання у власність земельних ділянок, загальна площа яких становить 101,8 гектара.

А тим часом органи прокуратури Луганської області встановили факт незаконної передачі земель в оренду підприємству. Тепер за рішенням суду державі зобов'язані повернути земельні ділянки загальною площею майже 150 га. Ймовірно, що частину з них розподілять серед учасників АТО, **повідомляє наш власкор Павло ВОРОНЦОВ.**

У День пам'яті склали шану загиблим

Учора в столиці біля Могили Невідомого Солдата в Парку Вічної Слави вшановували загиблих у минулих війнах. Зокрема, урочисту церемонію провело Посольство Канади в Україні. До підніжжя монумента лягли квіти і вінки, а учасники мітингу нагадали, що в такий спосіб країни Співдружності щороку в цей день вшановують пам'ять полеглих. Нагадаємо, цього дня 1918 року офіційно завершилась Перша світова війна, тому в країнах-переможницях відзначають День поминання загиблих.

На жаль, українське небо нині розривають снаряди і міни нещодавнього союзника в Другій світовій війні, а жертвами агресії Росії стають наші кращі сини.

Заходи із вшанування відбулися і в інших містах нашої Батьківщини. Так, мешканці Кам'янця-Подільського зібралися на майдані Відродження. Під час мітингу-реквієму вони вшанували всіх, хто загинув під час воєнних конфліктів. Кам'янчани поклали вінки і квіти до пам'ятного знаку на честь Героїв Небесної Сотні, Меморіалу Слави у сквері Танкістів, пам'ятника воїнам-інтернаціоналістам та Меморіалу Героям АТО, **інформує наш хмельницький власкор Ірина КОЗАК.**

Польща виділить Україні 68 мільйонів євро кредиту на ремонт доріг *(Економічна правда)*

КОРОТКО

■ На Рівненщині з'явився новий туристичний маршрут «Медове коло», який проліг через Рівненський, Костопільський, Березнівський, Корецький, Гощанський райони області та охопив майже тридцять населених пунктів. Такий черговий «зелений» маршрут створено для того, щоб популяризувати бортництво, об'єднати бджолярів, підприємців, власників сільських садиб, **передає наш власкор Олександра ЮРКОВА.**

■ У Житомирському обласному перинатальному центрі презентували нову послугу: батьки можуть під час виписки отримати не лише свідоцтво про народження, а й довідку про місце реєстрації дитини. Житомирщина — друга після Харківської область в Україні, де почали це робити, **повідомила наш власкор Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.**

■ ПАТ «Черкаський автобус» у жовтні 2016 року випустив з конвеєра 48 пасажирських автобусів, що на 37,1 відсотка перевищує показник попереднього місяця, **довідалася наш власкор Ліна ЛЕБЕДЕНКО-ТИТАРЕНКО.**

Наша армія і санкції проти Росії — єдиний стримуючий фактор агресії

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Під час зустрічі глава українського парламенту наголосив на важливості прискорення надання безвізового режиму Україні та завершення ратифікації Угоди про асоціацію Україна — ЄС. А. Парубій подякував за ухвалене рішення Євросоюзом про продовження санкцій щодо Російської Федерації. «Українська армія і санкції європейського цивілізованого світу — це єдиний стримуючий фактор агресії», — сказав він. Голова Верховної Ради також підкреслив, що «рішення щодо безвізового режиму має надзвичайно важливе значення, особливо напередодні річниці Майдану».

«Враховуючи технічні складнощі, пов'язані з просуванням рішення, не пов'язаного з Україною, сподіваємось на політичну волю і вирішення цього питання на найближчому тижні, під час засідання Європарламенту, — зазначив Андрій Парубій. — Так само важливо і рішення щодо Угоди про асоціацію Україна — ЄС».

Своєю чергою, Х. Мінгареллі зазначив, що європарламентарії «цілком готові підтримати ці рішення і мобілізовані повною мірою». «Протягом найближчого тижня дамо відповідь на ці питання, — наголосив він і додав: — Впевнений, що саміт 24 листопада надасть відповідний поштовх».

Учасники зустрічі також обговорили проблеми реформування парламенту та запропонували створити експертну групу для обміну думками та напрацювання пропозицій.

Прес-служба апарату Верховної Ради України.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Голова Верховної Ради України Андрій Парубій, Голова Представництва ЄС в Україні Хюг Мінгареллі, керівник групи підтримки України Європейської Комісії Петер Вагнер (справа наліво).

Парламент повинен реформуватися відповідно до вимог часу і викликів

Під час робочого засідання.

Голова Верховної Ради України Андрій Парубій взяв участь у робочому засіданні Моніторингового комітету Ініціативи «Відкритий парламент» і партнерських організацій.

Під час зустрічі глава парламенту наголосив, що Верховна Рада повинна «якісно виконувати законодавчу роботу, а особливо — в умовах здійснення реформ у різних сферах життя держави».

Андрій Парубій зазначив, що й «сама Верховна Рада повинна реформуватися, працювати відповідно до вимог часу і тих викликів, які стоять перед Україною».

Учасники зустрічі обговорили стан виконання Плану дій «Відкритого парламенту», визначили пріоритети у цій роботі.

Прес-служба апарату Верховної Ради України.

Фото прес-служби апарату Верховної Ради України.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Розраховуємо на підтримку резолюції ООН

Голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах Ганна Гопко провела зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Македонія в Україні Столе Змейкоскі.

Під час зустрічі сторони наголосили на необхідності активізації міжпарламентського діалогу між Україною та Македонією, а також акцентували увагу на спільній зацікавленості щодо поглиблення співробітництва між державами на політичному, економічному та гуманітарному рівнях.

Посол Македонії наголосив на тому, що зміцнення та розвиток відносин між парламентами двох країн є надзвичайно важливим завданням. На думку Столе Змейкоскі, це сприятиме зміцненню політичного діалогу та поглибленню співпраці за різними напрямками, у тому числі, в економічній та гуманітарній сферах. У цьому зв'язку сторони досягли принципової домовленості щодо необхідності створення у парламентах України та Македонії відповідних груп дружби, що сприятиме започаткуванню підтримки механізму постійно діючого діалогу на рівні законодавчих органів. Посол Македонії також висловив надію, що після проведення на початку грудня 2016 року позачергових парламентських виборів у цій країні буде відкрита нова сторінка міжпарламентської співпраці з Верховною Радою України.

Голова Комітету у закордонних справах Ганна Гопко висловилася за подальший розвиток міжпарламентських відносин двох країн, а також відповіла на запитання щодо перспектив роботи Комітету у закордонних справах. Зокрема, на прохання Посла Македонії, Г. Гопко надала докладну інформацію про законодавчу роботу, спрямовану на успішну імплементацію внутрішніх реформ в Україні.

Окремо було висловлено прохання до македонської сторони надати підтримку делегації України під час розгляду внесеного Україною проекту Резолюції Генеральної Асамблеї ООН щодо ситуації із захистом прав людини в тимчасово окупованому Криму, яка запланована до розгляду на наступному тижні в Нью-Йорку.

У відповідь Посол Македонії підтвердив незмінну позицію його країни щодо питань, які стосуються незалежності та територіальної цілісності України.

Власний видобуток газу — до 20 мільярдів кубометрів

У **Комітеті Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки** відбулися слухання на тему «20 мільярдів кубічних метрів природного газу власного видобутку в 2020 році — як це зробити ПАТ «Укргазвидобування». У заході взяли участь народні депутати, представники уряду, ПАТ «Укргазвидобування», НАК «Нафтогаз України» та експерти.

Член комітету Ольга Бєлькова зазначила, що для «Укргазвидобування» вкрай важливими є інвестиції, зокрема й міжнародні, у власний розвиток та інтенсифікацію видобутку. Окрім того, наголосила вона, законодавча влада повинна сприяти розвитку газовидобувної сфери. «Аби забезпечити проаноносовані урядом показники, ми маємо запровадити стимулюючий фіскальний режим, який буде єдиним для всієї галузі та забезпечить введення в дію нових свердловин і технологій з видобутку. Україна має змінити вектор імпортозалежності — на власний розвиток газовидобутку», — підкреслила парламентарій.

Голова правління ПАТ «Укргазвидобування» Олег Прохоренко повідомив, що в планах компанії до 2020 року пробурити 657 свердловин, закупити 30 нових бурових верстатів та модернізувати 32 діючих. Це один з ключових шляхів задля досягнення поставленої мети.

Учасники слухань вкотре погодилися, що найбільшим пріоритетом для України була й залишається енергетична незалежність.

Інформаційне управління апарату Верховної Ради України.

Обмежать виробництво і ввезення фосфатних мийних засобів

Мийні засоби на основі фосфатів небезпечні не лише для здоров'я людини, а й завдають екологічної шкоди. Контакт з розчинами і залишками порошків з випраного одягу призводить до ослаблення захисних функцій шкіри. А потрапляння до лімфатичної системи небезпечних компонентів сприяє захворюваності. Тож група народних депутатів розробила законопроект, який обмежує виробництво, використання, ввезення та розповсюдження фосфатних мийних засобів. Цей документ перебуває на опрацюванні в **Комітеті Верховної Ради з питань промислової політики та підприємництва.**

Проект створює умови для стимулювання інноваційних розробок та розвитку підприємництва у сфері виробництва екологічно безпечних мийних засобів. Також народні обранці пропонують спростити процедуру сертифікації відповідної продукції, яка зареєстрована компетентним органом у країнах Європейського Союзу.

Водночас, поінформованість громадян стосовно небезпеки використання фосфатних мийних засобів — на досить низькому рівні. Тому парламентарії передбачили в законопроекті впровадження системи просвітницьких заходів щодо загроз, пов'язаних з використанням відповідних речовин.

Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.

Молодь вчать уникати фінансових ризиків

ПРОЕКТИ

У залі колегії Міністерства освіти і науки України Освітній портал «Педагогічна преса» відбулося офіційне відкриття III Всеукраїнського турніру юних знавців курсу «Фінансова грамотність». Зі стартом учасників привітав народний депутат України, заступник голови Комітету Верховної Ради з питань фінансової політики і банківської діяльності Денис Дзензерський.

«Мені дуже приємно, що турнір став традиційним та з року в рік збирає велику кількість обдарованих і розумних молодих людей, які в рівноправному діалозі виборюють право називатися найкращими знавцями курсу. Сучасні реалії життя вимагають від членів суспільства певних знань і навичок в області фінансів. І я дуже радий, що наша молодь має можливість опанувати знання та практичні навички у сфері споживання фінансових послуг, збереження та планування власних фінансів, а тому краще підготовлена до кризових ситуацій і може більшою мірою захистити себе від ризиків і шахрайств. Тому в подальшому одним з основних наших завдань є виховання молодого покоління грамотних, відповідальних і фінансово освічених громадян», — сказав він.

Денис Дзензерський долучився до впровадження курсу ще зі старту проекту і систематично підтримує ініціативи, спрямовані на підвищення фінансової грамотності молоді.

Народний обранець підкреслив, що турнір з курсу «Фінансова грамотність» — це той унікальний майданчик, який дає змогу молоді обмінятися досвідом, розширити свої знання та розвинути творчі здібності. «Кожен учасник має можливість проявити себе, перевірити свій рівень знань з фінансової грамотності, а також знайти нових друзів та однодумців», — зазначив він.

«Цей конкурс проводиться вже втретє і є продовженням роботи, яку здійснює Міністерство освіти і науки України разом із Національним банком України, спільно з Фондом гарантування вкладів, Асоціацією банків України та іншими фінансовими організаціями, що опікуються підвищенням фінансової грамотності населення України. Цей конкурс розрахований на школярів, адже вони — майбутнє нашої держави. Згодом саме вони будуватимуть економіку нашої держави», — зазначив представник Міністерства освіти і науки України в оргкомітеті Турніру Роман Гладковський.

Нормативні акти писатимуть за спільною методикою

Учора для працівників секретаріатів парламентських комітетів відбувся семінар з питань фінансово-економічного обґрунтування законодавчих ініціатив. Організатор заходу — Вестмінстерська фундація за демократію, Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді.

Представник Вестмінстерської фундації за демократію в Україні Галина Шевчук розповіла, що семінар проводиться в рамках проекту: «Створення Офісу фінансово-економічного аналізу у Верховній Раді». Ця програма фінансується урядами Німеччини та Великобританії. Її партнерами є апарат Верховної Ради та Ліга інтернів.

За її словами, завдання Офісу полягає в тому, щоб поліпшити якість фінансово-економічного законодавства, а також максимально популяризувати відповідну інформацію, якою має користуватися громадянське суспільство. Крім того, Офіс надає допомогу в бюджетному процесі.

Галина Шевчук нагадала, що місія Європарламенту підготувала дорожню карту реформування Верховної Ради. У ній зазначено: однією з умов поліпшення функціонування діяльності парламенту є дотримання вимоги про фінансово-економічний супровід усіх законопроектів. Тому наша мета — звернути увагу на виконання Верховною Радою відповідних положень Регламенту.

Керівник Офісу з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді Віктор Мазярчук **(на знімку)** сказав, що за підсумками обговорення буде написано рекомендації та розроблено методику, яку презентують на наступному семінарі. «Ми хочемо запропонувати і лобіювати-мемо, щоб ця методика була затверджена Верховною Радою як єдина для всіх законопроектів. У цьому контексті співпрацюватимемо не тільки з апаратом парламенту, а й із Міністерством фінансів для того, щоб вийти на єдине бачення», — зазначив він.

Сергій МЕЛЬНИК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.
Більше фото тут — www.golos.com.ua

САМОВРЯДУВАННЯ

«Загублені скарби» відшукала Херсонська облрада

Для нагальних потреб територіальних громад у місцевих бюджетах часто-густо не вистачає коштів. Але ресурси, які ці кошти можуть забезпечити, ще й із надлишком, часом просто не використовуються. Саме так вийшло і на Херсонщині, де інвентаризація комунального майна дала просто приголомшливі наслідки.

Як з'ясували в обласній раді, 44 об'єкти нерухомості площею понад сто тисяч квадратних метрів (!) тут чомусь не внесли до Держреєстру речових прав на нерухоме майно. «Загубилася» інформація і про 112 земельних ділянок площею у 388 гектарів. А це — сотні тисяч, якщо не мільйони гривень, які можна отримати від здачі в оренду чи продажу таких об'єктів. Тепер їх беруть на облік і будуть використовувати по-господарському. А громада, до речі, регулярно отримуватиме відомості про роботу комунальних підприємств, що опікуються цим майном.

Щоб уникнути підозр у зловживаннях та надати виборцям якнайповніші дані про роботу КП, депутати обласної ради пропонують зобов'язати їх не пізніше, ніж за 35 днів, надавати інформацію про всі угоди, укладені за кошти місцевого бюджету. Її будуть негайно оприлюднювати через офіційний сайт Херсонської облради. Там користувачі Інтернету також зможуть побачити і щоквартальні та щорічні фінансові звіти всіх без винятку комунальних підприємств. А також аудиторські висновки про їх перевірки. На підставі цих даних громада вирішуватиме, які господарчі структури, підконтрольні органу місцевого самоврядування, працюють ефективно та прибутково, а які лише дотації «проїдають». Тож зможе вимагати зміни недбайливих керівників, котрі вивели ці підприємства «в мінус».

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсон.

Суд зобов'язав об'єднану громаду профінансувати медичні заклади

Львівський окружний апеляційний суд розглянув позов Закарпатської облдержадміністрації до Вільховецької об'єднаної територіальної громади (ОТГ) у справі фінансування медичної галузі.

Спочатку слід зауважити, що Вільховецька ОТГ усупереч бюджетному законодавству відмовлялася виділити отримані з державного бюджету кошти в Тячівський районний бюджет для фінансування медичних закладів другого рівня *(див. «Голос України» за 10 листопада)*. У вересні цього року Тячівський районний суд зобов'язав Вільховецьку ОТГ діяти в рамках закону, але оскільки на постанову було подано апеляцію, справа потрапила на розгляд Львівського окружного апеляційного суду. Участь у його засіданні, як повідомляє прес-служба ОДА, взяв Геннадій Москаль.

— Суд визнав незаконним і нечинним рішення Вільховецької ОТГ «Про бюджет на 2016 рік» зі змінами й доповненнями, які приймалися протягом 2016 року, і зобов'язав Вільховецьку ОТГ в місячний термін ухвалити новий бюджет з урахуванням витрат на медичні заклади другого рівня, — зазначає голова ОДА.

Оскільки власних медзакладів другого рівня ОТГ не має, її мешканці лікуються в Тячівській райлікарні, Тячівській районній поліклініці та Нересницькій дільничній лікарні (яка має статус медзакладу другого рівня). Протягом місяця Вільховецька ОТГ зобов'язана в повному обсязі профінансувати цим закладам лікування своїх мешканців. Кошти (не більш як 5,3 мільйона гривень) підуть із медичної субвенції, яку ОТГ отримала з державного бюджету на медичну допомогу другого рівня. Постанова суду набрала чинності з моменту проголошення.

Керівник області вкотре наголошує, що «самодіяльність» керівництва Вільховецької ОТГ дискредитує саму ідею децентралізації в Україні, і йому дуже шкода, що до дотримання закону об'єднаною громадою доводиться залучати суд.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

Маємо подбати про захист усіх громадян

Надто тих, хто перебуває на окупованих територіях

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

У Верховній Раді в липні цього року було зареєстровано проект закону «Про тимчасово окуповані території». Зусилля парламенту встановити стандарти для тимчасово окупованих територій та надати підтримку населенню можна було б вітати, проте є одне але. Цей законопроект, як стверджують деякі народні депутати, представники Міністерства з питань тимчасово окупованих територій, правозахисних неурядових та міжнародних організацій, лише посилює ізоляцію окупованих територій і повністю заперечує відповідальність України за захист її громадян, які перебувають на неконтрольованих владою територіях. Про це, зокрема, йшлося під час прес-конференції в Українському кризовому медіа-центрі.

Зокрема, голова Комітету з питань прав людини, національних меншин та міжнаціональних відносин Григорій Немиря переконаний: «Люди, які залишилися на не контрольованій українською владою частині території Донбасу, є громадянами України. Обов'язок влади — подбати про них та захищати їхні права і свободи, а не кидати людей напризволяще. Будь-які спроби на законодавчому або виконавчому рівні ізолювати або відрізати Донбас шкодять національним інтересам і суперечать Конституції України та нашим міжнародним зобов'язанням».

Власне, стурбованість викликали окремі норми закону. Так, ст. 5 законопроекту наголошує: «Держава Україна не несе відповідальності за захист життя, здоров'я та збереження майна осіб на тимчасово окупованій території. Обов'язок щодо соціального та пенсійного забезпечення осіб, які проживають на тимчасово окупованій території, покладений на Російську Федерацію як державу-окупанта відповідно до норм і принципів міжнародного права». Водночас ст. 6 покладає відповідальність за порушення визначених Конституцією та законами України прав і свобод людини і громадянина на тимчасово окупованій території на Російську Федерацію як на державу-окупанта відповідно до норм і принципів міжнародного права.

Ухвалення такого закону, на думку учасників конференції, матиме негативні наслідки. Зокрема, представники міжнародних правозахисних організацій переконані: документом посилюється ізоляція так званих «окупованих територій» і заперечується відповідальність української держави щодо захисту прав власних громадян на не контрольованих урядом територіях. «У поточній редакції документ також викривлює міжнародні принципи примирення та постконфліктного врегулювання», — переконаний старший радник із правових питань агенції ООН у справах біженців Юг Біссо.

Він запропонував розширити процес консультацій з цього питання: «Є міжнародні експерти та представники неурядових організацій, які мають досвід роботи у постконфліктних ситуаціях. Їх можна залучати до формулювання законодавчої бази щодо непідконтрольних територій. Ми готові надавати підтримку в розробці необхідних механізмів та заходів у сфері примирення та порозуміння».

«Відмова України від своїх зобов'язань відносно власних громадян позбавляє людей надії на захист та призводить до безкарності осіб, які порушують їхні права», — наголосила співзасновник та координатор громадської організації «Крим SOS» Таміла Ташева.

І хоча Комітет з питань прав людини не є профільним щодо розгляду цього проекту, Г. Немиря анонсував проведення в парламенті у грудні поточного року тематичного дня щодо захисту прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та громадян України, які перебувають на не контрольованих владою територіях. Цю ініціативу вже підтримав Голова Верховної Ради Андрій Парубій. «Ми б хотіли зробити суттєвий внесок на законодавчому рівні, щоб посилити захист наших співгромадян, які є найуразливішими щодо дотримання їхніх соціальних, економічних та політичних прав», — сказав Г. Немиря.

Олена РОМАШКІНА.

ДОВІДКОВО

24 жовтня управління Верховного комісара ООН у справах біженців, Благодійний фонд «Право на захист», громадська організація «Крим SOS», Благодійний фонд «Восток-SOS» та Данська рада з питань біженців оприлюднили спільне звернення щодо зазначеного проекту закону, де висловили серйозне занепокоєння можливими негативними впливами згаданого законопроекту в разі його прийняття.

У НОМЕР

Єврокомісія має виконати свої зобов'язання перед Україною, або...

Рішення Європейської комісії, яким російському Газпрому дозволено збільшити прокачку газу трубопроводом OPAL в обхід України, прямо загрожує нашим національним інтересам та економічній безпеці. Також євробюрократи під вигаданими приводами вкотре відмовляють нам у наданні безвізового режиму, хоча всі умови для цього нами було виконано рік тому.

Євробюрократи обводять нас, українців, навколо пальця, тому що їм це дає змогу робити наша влада, яка не спроможна ефективно й наполегливо відстоювати наші національні інтереси. У мене немає жодних приватних чи комерційних інтересів ні в Росії, ні в Європі, ні в офшорах, тому я нікому не дозволю тримати українців за дурнів. Місце України в Європі, але не на будь-яких умовах, як це нам пропонують. Тому я вимагаю від Єврокомісії негайно виконати свої зобов'язання перед Україною або нехай ідуть до біса зі своїми принизливими для українців умовами.

А від Президента та уряду знову вимагаю ініціювати перегляд угоди про зону вільної торгівлі в частині радикального збільшення квот на безмитне постачання продукції наших виробників на ринки Євросоюзу. Поки що справді вільною торгівлею тут і не пахне. Натомість влада в обмін на черговий кредит, який нам треба буде повертати з відсотками, хоче позбавити тисячі українців роботи і заробітку, відновивши варварське вивезення з України необробленого лісу-кругляка і продаючи нашу землю. Але ми нікому не дозволимо позбавляти українців гідного життя, перетворивши нашу рідну країну на сировинний придаток.

Олег ЛЯШКО,
лідер Радикальної партії.

У ЦЕНТРВИБОРЧКОМІ

Просять більше грошей на вибори

Центральна виборча комісія звернулася до Верховної Ради та Кабінету Міністрів із проханням збільшити у проекті Держбюджету на 2017 рік видатки на проведення місцевих виборів на 358 889,5 тисячі гривень. Відповідне рішення, як **повідомили у відділі взаємодії зі ЗМІ секретаріату ЦВК**, було ухвалено під час останнього засідання комісії під головуванням заступника голови комісії Жанни Усенко-Чорної.

Обґрунтовуючи необхідність збільшення видатків, члени комісії зауважили, що ЦВК затвердила обсяг видатків на 2017 рік у сумі 42 601,3 тисячі гривень. Проте у проекті держбюджету передбачено лише 20 000,0 тисячі гривень.

Як зазначила Ж. Усенко-Чорна, додаткова потреба в коштах на 2017 рік визначалася, зокрема, через інформацію ОДА щодо утворення у 2017 році 436 об'єднаних територіальних громад. У тому числі 176 сільських, 150 селищних та 110 міських.

У проекті кошторису, схваленому урядом до другого читання, пропозиції ЦВК із зазначеного питання не враховано. Водночас, за інформацією всіх обласних державних адміністрацій, що надійшла до ЦВК станом на 10 листопада 2016 року, у 2017-му планується утворити 550 об'єднаних територіальних громад, у тому числі 204 сільські, 193 селищні та 153 міські.

Крім того, заступник глави комісії звернула увагу, що, враховуючи заплановане у 2017 році збільшення розміру мінімальної заробітної плати до 3 200 гривень, для забезпечення фінансування перших місцевих виборів у таких громадах необхідно 364 633,5 тисячі гривень.

«Для підготовки та проведення позачергових місцевих виборів у разі їх призначення Верховною Радою України, фінансування яких здійснюється також за рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, необхідні видатки у сумі 14 256,0 тисячі гривень», — зауважила Ж. Усенко-Чорна.

У грудні в парламенті проведуть тематичний день із захисту прав ВПО та мешканців непідконтрольних територій

У Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя представлено книгу Григорія Васильовича та Олександра Григоровича Самойленків «Ніжинська вища школа у спогадах студентів і викладачів». Голова Чернігівської ОДА Валерій Куліч під час заходу вручив завідувачу кафедри російської і зарубіжної літератури та історії культури, професору Григорію Самойленку високу державну нагороду — орден «За заслуги» ІІ ступеня, *повідомляє Віктор Кошмал*

Ніжин став одним із семи чудес України

Місто Ніжин увійшло до числа переможців конкурсу «7 чудес України: історичні міста та містечка», який із травня цього року проводив Фонд Миколи Томенка «Рідна країна». 9 листопада об 11-й годині журі оголосило його результати.

Підбиття підсумків відбулося у День української писемності та мови у Великій лаврській дзвіниці на території Києво-Печерської лаври. За результатами інтернет-голосування та опитування експертів Ніжин потрапив у сімку переможців серед 21 міста-фіналіста з усіх регіонів України.

Експерти також віддали перевагу Ніжину, зважаючи на значну роботу, яку провели для якомога кращої презентації міста

народний депутат голова обласного осередку партії «Народний фронт» Олександр Кодола, його команда та всі патріоти Ніжина.

«Це наша спільна перемога. Зусилля усіх небайдужих ніжинців, міської влади, моєї команди дали такий позитивний результат. Ніжин по праву посів своє місце у списку найцікавіших історичних міст України. Дуже приємно, що ця акція згуртувала навколо себе велику кількість справжніх патріотів Ніжина і дала такий результат», — коментує підсумки конкурсу Олександр Кодола.

«Мені як представнику Ніжина у парламенті дуже приємно, що статус нашого міста як одного з чудес України підтвердили і кваліфіковані експерти», — каже депутат.

Нагадаємо, що саме за ініціативи Олександра Кодоли та його команди в Ніжині була розгорнута потужна медійна кампанія за голосування в Інтернеті, а також проведений рекордний за кількістю журналістів прес-тур, у якому взяли участь 32 представники загальнодержавних і регіональних ЗМІ. В один день історичний, туристично-привабливий Ніжин розкрився по-новому для мільйонів українців. Народний депутат також став ініціатором створення робочої групи на чолі з міським головою Ніжина Анатолієм Лінником, яка постійно проводила моніторинг голосування та забезпечувала участь міста у цьому конкурсі.

«Я дякую всім, хто долучився до цієї чудової ініціативи та допомагав і у поширенні інформації про конкурс «7 чудес України», і безпосередньо голосував. Без вашої підтримки не було б цієї перемоги», — наголосив Олександр Кодола.

«Тепер наше спільне завдання — перетворити Ніжин на туристичну перлину Лівобережжя і зберегти його унікальну історію та архітектуру. Тому я й надалі продовжу працювати над питанням створення у Ніжині національного історико-архітектурного заповідника», — сказав депутат.

До відома. Акція «7 чудес України: історичні міста та містечка» стартувала у березні 2016 року. 1 червня серед усіх заявок на участь від представників місцевих громад, громадських організацій, туристичних компаній, вищих навчальних закладів тощо оргкомітет відібрав 21 фіналіста, які протягом літа-осені мали змогу презентувати для журналістів та громадськості свої міста, щоб позмагатися за звання переможця. Паралельно з презентаційними прес-турами відбувалося інтернет-голосування на офіційному сайті акції www.7chudes. in. ua та анкетування експертів.

Переможців традиційно визначали за сумою результатів інтернет-голосування та опитування експертів (50/50). До числа 100 експертів входять керівники національних заповідників, музеїв, кафедр туризму вищих навчальних закладів України, науковці та експерти у галузі туризму, представники туристичних компаній, що займаються внутрішнім туризмом.

Отож, за сумою результатів інтернет-голосування та анкетування експертів оргкомітет визначив такі міста-переможці в акції «7 чудес України: історичні міста та містечка» (за абеткою):

- ***Бердянськ (Запорізька область);***
- ***Біла Церква (Київська область);***
- ***Галич (Івано-Франківська область);***
- ***Диканька (Полтавська область);***
- ***Канів (Черкаська область);***
- ***Ніжин (Чернігівська область);***
- ***Хуст (Закарпатська область).***

Крім того, оргкомітетом було визначено три спецномінації для міст, що мають значний туристичний потенціал і зацікавленість місцевої громади у розвитку своїх населених пунктів. Спеціальними номінаціями відзначені: Бердичів (Житомирська область), Жовква (Львівська область) та Теребовля (Тернопільська область).

Прес-служба Чернігівської обласної організації партії «Народний фронт».

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 3 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» щодо доповнення переліку осіб, які мають право на пенсії нарівні з військовослужбовцями строкової служби та членами їх сімей

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Статтю 3 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 29, ст. 399) доповнити пунктом «е» такого змісту:

«е) осіб, які стали інвалідами у зв'язку з пораненням, каліцтвом, контузією або внаслідок захворювання, пов'язаного з безпосередньою участю в антитерористичній операції або забезпеченням її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах її проведення, членів їх сімей та членів сімей осіб, які загинули (померли) внаслідок поранення, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції або забезпечення її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах її проведення».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ, 18 жовтня 2016 року.
№ 1673-VIII.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» щодо призначення пенсії дружинам (чоловікам) загиблих (померлих) військовослужбовців, які зайняті доглядом за дітьми годувальника до досягнення 8–річного віку та проходять військову службу

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 29, ст. 399; 2006 р., № 37, ст. 318; 2009 р., № 24, ст. 296; 2015 р., № 40-41, ст. 379; 2016 р., № 4, ст. 44) такі зміни:

1. Абзац перший статті 1^2 доповнити словами та цифрами «(крім випадків призначення пенсії в разі втрати годувальника дружині (чоловіку) з урахуванням вимог частини п'ятої статті 30 цього Закону, яка призначається незалежно від звільнення зі служби)».

2. Частину п'яту статті 30 викласти в такій редакції:

«Дружина (чоловік) годувальника, померлого внаслідок причин, зазначених у пункті «а» статті 20 цього Закону, має право на пенсію в разі втрати годувальника відповідно до пункту «д» частини четвертої цієї статті незалежно від того, працює (проходить військову службу) вона (він) чи ні».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом місяця з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ, 18 жовтня 2016 року.
№ 1678-VIII.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди (у формі обміну нотами) між Україною та Королівством Нідерланди про продовження до 1 серпня 2017 року строку дії Угоди між Україною та Королівством Нідерланди про Міжнародну місію захисту розслідування від 28 липня 2014 року

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Угоду (у формі обміну нотами) між Україною та Королівством Нідерланди про продовження до 1 серпня 2017 року строку дії Угоди між Україною та Королівством Нідерланди про Міжнародну місію захисту розслідування від 28 липня 2014 року, вчинену 1 серпня 2016 року в м. Києві, яка набирає чинності з дати отримання останнього письмового повідомлення про виконання Сторонами внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності цією Угодою, ратифікувати.

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ, 19 жовтня 2016 року.
№ 1688-VIII.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про реструктуризацію заборгованості державного підприємства «Антонов»

Цей Закон спрямований на фінансове оздоровлення державного підприємства «Антонов» та створення умов для виконання в інтересах національної безпеки та оборони України значних за обсягами та витратами робіт з виробництва сучасних вітчизняних військово-транспортних літаків та зміцнення обороноздатності держави.

Стаття 1. Реструктуризувати заборгованість державного підприємства «Антонов» як правонаступника державного підприємства «Київський авіаційний завод «Авіант» перед державою за виконання зобов'язань за облігаціями, випущеними державним підприємством «Київський авіаційний завод «Авіант» у 2009 році під гарантії держави, на таких умовах:

державне підприємство «Антонов» погашає заборгованість перед державою щокварталу, рівними частинами, протягом 10 років, починаючи з першого кварталу 2017 року;

з дня набрання чинності цим Законом на суму заборгованості не нараховуються пеня та інші штрафні санкції;

нараховані на день набрання чинності цим Законом пені та інші штрафні санкції списуються.

Стаття 2. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ, 20 жовтня 2016 року.
№ 1701-VIII.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до пункту 3^1 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України щодо державного підприємства «Антонов»

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Пункт 3^1 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 50-51, ст. 572) викласти в такій редакції:

«3^1. Установити, що положення частини тринадцятої статті 17 цього Кодексу не застосовуються в разі розстрочення сплати заборгованості державного підприємства «Виробниче об'єднання Південний машинобудівний завод імені О. М. Макарова» перед державою за кредитом, залученим 2 лютого 2004 року в компанії «Colvis Finance Limited» (Великобританія) під державну гарантію, а також державного підприємства «Антонов» перед державою за виконання зобов'язань за облігаціями, що випущені державним підприємством «Київський авіаційний завод «Авіант» у 2009 році під державні гарантії. При цьому сума пені та інших штрафних санкцій, нарахованих внаслідок невиконання таких зобов'язань державним підприємством «Виробниче об'єднання Південний машинобудівний завод імені О. М. Макарова» та державним підприємством «Антонов» на реструктуризовану суму заборгованості, списується».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ, 20 жовтня 2016 року.
№ 1702-VIII.

Головне — не стати «лотом» на торгах з Кремлем

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Ось уже кілька днів стрічка міжнародних новин заповнена повідомленнями про перші кроки наступного, 45-го, президента США Дональда Трампа. По слову вивчаються його меседжі в бік окремих країн та міжнародних організацій. Аналізується послідовність анонсованих перших зустрічей з державними лідерами, а також перші телефонні дзвінки, зроблені Дональдом Трампом. Справді, чи можна зробити припущення, як розставлятиме пріоритети новообраний президент за тим, з ким із світових лідерів найперше він поговорив по телефону? Із таким запитанням «Голос України» звернувся до політичного аналітика Фонду "Демократичні ініціативи" імені Ілька Кучеріва Марії Золкіної.

— Маріє, протягом перших днів Дональд Трамп провів телефонні переговори з главами Ізраїлю, Японії, Мексики, Великої Британії, Південної Кореї, Туреччини… У цьому списку «перших телефонних контактів» не було глав Німеччини, Франції, України. Щоправда, не було там й очільника Росії. Чи свідчить це про пріоритети Трампа?

— Я думаю, не свідчить. За першими дзвінками концепції не видно і нічого незрозуміло. Щодо пріоритетів Трампа на зовнішній арені, то наразі більше відкритих запитань, аніж зрозумілих і чітких орієнтирів, якими він послуговуватиметься.

Все ж можна робити певні висновки, та радше — застереження. По-перше, змін у зовнішній політиці, зокрема, в пріоритетності окремих напрямків, варто очікувати в принципі. Тяглості у порівнянні з попередніми роками президентства Барака Обами не буде. Та в яких напрямках і наскільки глибокими будуть ці зміни — поки незрозуміло.

По-друге, найбільш імовірно, що для Трампа втратить пріоритетність трансатлантична співпраця — як в рамках двосторонніх відносин США —ЄС, так і в межах євроатлантичної спільноти (ролі США в НАТО). Таке припущення можна зробити з логіки його найбільш чітких заяв про можливий вихід США з ряду міжнародних зобов'язань (особливо — у сфері міжнародних торговельних зв'язків) або ж перегляду «правил гри». Останнє стосується, наприклад, можливих спроб зміни ролі США в межах Альянсу.

По-третє, російський напрямок, всупереч багатьом негативним очікуванням, на мій погляд, виглядає якраз таки менш однозначним. Я не поділяю позиції про неминучість «big deal» між Трампом та Кремлем. Ключова характеристика Дональда Трампа як політика — це непередбачуваність. З одного боку, він справді може спробувати «домовитися» з Росією. І якщо це відбудеться, це означатиме, що вигідний новому президенту США вплив Росії в одних питаннях буде отримано за рахунок поступок і політики «заплющених очей» в інших. Очевидно, що сирійське питання і переговори союзників можуть набути нового забарвлення. Якщо ж говорити про найбільш вдалий момент "торгів" Росії щодо її ролі в Сирії, то він настає саме зараз. Втім, лише в разі готовності нового президента США до латентної домовленості з Кремлем.

— Світ розгублений. Чи не вперше ми опинилися в ситуації, коли взагалі незрозумілі зовнішньополітичні орієнтири нового президента США, країни, яка істотно впливає на міжнародні, в тому числі й трансатлантичні процеси. Чим це можна пояснити?

— Немає візії, представленої Дональдом Трампом, ним і його командою під час виборчої кампанії. Але можна з високим ступенем вірогідності прогнозувати: США можуть більше не бути рушійною силою світових глобалізаційних та інтеграційних процесів. Те, завдяки чому США фактично і стали лідерами політики інтегрованості різних регіонів на політичній мапі світу. В цьому — суперечливий характер заяв Трампа як кандидата: зробити сильнішою Америку за рахунок часткової відмови від її лідерства у ряді процесів — це алогічно. Як Трамп-президент впорається з цими викликами — передбачити неможливо. У той саме час навіть ті напрямки, які, очевидно, втратять для нього актуальність (якто НАТО і ЄС) можуть продовжувати за інерцією дефакто розвиватися за рахунок інституційної пам'яті (одній людині, навіть президенту, може бути складно зламати механізм, роками спрямований на розбудову трансатлантичної єдності), а також самої Республіканської партії. Так, більшість республіканців в Конгресі зовсім не гарантує повноцінної підтримки всіх ініціатив Трампа. Республіканці в цілому залишаються в межах своєї загальної доктрини: Америка — сильний і жорсткий гравець на міжнародній арені. А це автоматично зменшує шанси на якісь одіозні політичні ідеї, якщо Трамп спробує їх реалізувати.

— Маріє, а що чекати Україні, особливо, зважаючи на неоднозначні заяви Дональда Трампа під час президентської кампанії?

— Щодо України, то я не робила би завчасно апокаліптичних висновків. Саме тому, що він як політик і президент — незрозуміла світові постать. Але варто готуватися до того, що ми точно не потрапляємо в пріоритетні напрями зовнішньої політики нового президента. І не тільки тому, що є ризик домовленостей з Росією: більше через патерналістський характер поведінки України на міжнародній арені, очікування підтримки як даності — і в політичній, і в фінансовій, і в дипломатичній площинах. Для нової адміністрації ми точно не будемо в переліку «важливих тем». Але головне, щоб ми не потрапили до пунктів потенційних домовленостей та торгів з Кремлем. Виходити треба з сценаріїв найгірших: зменшення дипломатичної підтримки України, можливо — макрофінансової (з точки зору підтримки реформ), нівелювання шансів на посилення військово-технічного і оборонного співробітництва (навіть враховуючи вже «прогрaшну» для України позицію про непостачання летальної зброї, «просунуту» партнерами Трампа в межах республіканської партії). На моє переконання, непередбачуваний новий Президент США — це, звичайно, мінус для міжнародної підтримки України, але може обернутися і позитивом — як мінімум, для внутрішньої мобілізації політичних еліт та системи державного управління. За замовчуванням або просто для того, аби перешкоджати змінненню Росії, Україну у Вашингтоні більше, вочевидь, не підтримуватимуть.

Інтерв'ю взяла Наталя ФІЛІПЧУК.

ФОТОФАКТ

Перемога Дональда Трампа спричинила в Сполучених Штатах хвилю вуличних протестів.

На знімку: ***учасники протесту проти перемоги Дональда Трампа на президентських виборах перед будівлею мерії в Лос-Анджелесі.***

Фото Xinhua/Укрінформ.

Річниця незалежності під знаком внутрішніх протиріч

Учора наші сусіди — поляки відзначили 98-му річницю незалежності, яку їм вдалося здобути у далекому 1918 році, а згодом (на відміну від нас), завдяки єдності і патріотичному поривові, захистити і вберегти на понад 20 років від більшовицького нашестя, що дало змогу закласти новітні державницькі підвалини, аби з новою силою відродити їх після падіння комуністичного режиму, який панував у Польщі у 1944-1989 рр.

Нині Польща в багатьох сферах служить для нашої відроджуваної державності взірцем для наслідування, а низка її досвідчених політиків очолили реформаторські зміни в різних вітчизняних відомствах.

Проте є також дещо, чого поляки, з якими спілкувався кореспондент «Голосу України», не радять нам запозичувати. Це — багатовекторні суспільні поділи, які, попри багаторічний досвід демократичних змін і добробуту, що став результатом свовчасних економічних реформ, все-таки по-живому переорюють сучасний організм польського суспільства.

Не випадково, звертаючись до співвітчизників з нагоди Дня Незалежності, президент країни Анджей Дуда закликав «відсвяткувати його у злагоді», що має стати знаком, що поляки «вміють піднятися над непотрібними поділами і суперечками». Чи почули поляки президента? Учора по полудні в Польщі відбулося одразу кілька маніфестацій, полярних за поглядами їх організаторів.

Головною ареною стала столиця, де зареєстрували рекордну кількість маршів і мітингів — щонайменше 15. Найбільшу (до 100 тис. учасників) — організував Комітет захисту демократії, рух, що виступає проти політики правлячої партії. 50 тисяч маніфестантів мав зібрати щорічний «Марш Незалежності», який організовують націоналістичні організації». Йому «на противагу» були два марші під гаслами протесту проти націоналізму в Польщі, організовані «Антифашистською коаліцією».

Влитися в колону «Маршу Незалежності» мали «кресов'яни». Так називають себе учасники організацій, що об'єднують вихідців з територій Другої Речі Посполитої (назва польської держави у 1918-1939 рр.) та їх нащадків. Вони вирішили вийти під гаслами «вшанування жертв волинської різанини». Саме в цьому середовищі є популярними антиукраїнські гасла, які стали першоплановими після липневої «волинської резолюції» Сейму та виходу на екрани фільму «Волинь» режисера В. Смажовського.

Натомість українські дипломати привітали поляків з Днем Незалежності, підсвітивши приміщення посольства у кольори польського прапора і зняли привітальний відеоролик польською мовою, в якому запевнили сусідів, що незалежна Україна завжди йтиме пліч-о-пліч з незалежною Польщею.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

На АЕС розібрали «саркофаг»

Із першого енергоблоку аварійної станції «Фукушіма» демонтували останню панель захисного купола, спорудженого у жовтні 2011 року, аби локалізувати викиди радіоактивних речовин із порушованого вибухом водню приміщення. Нині спеціалісти ставлять за мету — одержати доступ до басейна з відпрацьованим ядерним паливом, який у станціях такого типу розміщено над реактором. Тому в жовтні минулого року було знято перші дві поліпропіленові панелі новітнього «саркофага». А до кінця року — ще чотири. Під час усіх цих процедур приміщення поливали спеціальною хімічною сумішшю, яка зв'язувала радіоактивну пилюку і не давала поширюватися радіоактивним матеріалам назовні.

Цього року робота над зняттям панелей продовжувалася. Як повідомляє агентство **Kyodo** з посиланням на компанію-оператора станції Tokyo Electric Power (TEPCO), у четвер було знято останню, вісімнадцяту, панель купола. Як показало замірювання, радіаційний фон після зняття захисних панелей купола практично не змінився.

Тепер ліквідатори повинні розібрати завали, уламки та різного роду радіоактивне сміття, аби підготувати фронт робіт для вилучення із басейна з відпрацьованим ядерним паливом 392 радіоактивні паливні збірки.

Їх має бути переміщено у сховище для зберігання до 2020 року. Аналогічна робота повинна бути проведена на другому й третьому реакторах. Паливні збірки із четвертого енергоблоку уже перемістили до сховища тимчасового зберігання. (Четвертий реактор на момент аварії перебував на ремонті, всередині реактора палива не було, однак він теж постраждав: на енергоблоці сталася пожежа через тривалу відсутність охолодження твелів у басейні).

До найбільш небезпечної частини роботи з ліквідації наслідків аварії — вилучення розплавленого ядерного палива з внутрішніх реакторів — спеціалісти приступлять не раніше 2025 року. А завершити усі роботи передбачається до 2040 року.

Нагадаємо, що аварія на АЕС «Фукушіма» сталася 11 березні 2011 року після 9-бального землетрусу та ударної хвилі цунамі висотою до 15 метрів, яка й вивела з ладу систему охолодження реакторів. Тоді радіація потрапила не тільки в атмосферу та морську воду. Її було зафіксовано в деяких продуктах та водопровідній воді.

Тим часом Японія поступово повертається до відновлення атомної енергетики. Нині запущено в дію два реактори на острові Кюсю. Комісія з регулювання атомної енергетики дозволила повернути до життя ще кілька реакторів.

Японський уряд планує до 2030 року довести частку електроенергії, одержаної від АЕС, до 22% від загального енергоспоживання в країні, водночас активно розвиваючи відновлювальну енергетику.

Ніна БАЛИКОВА.
Токіо.

ПЛАНЕТА

Завтра в Молдові оберуть президента

Завтра молдавани оберуть собі президента. До другого туру вийшли голова Партії соціалістів Ігор Додон, котрий протягом кампанії демонстрував проросійські настрої, та єдиний кандидат від проєвропейських сил, голова «Партії дії і солідарності» Майя Санду. Схоже, голосуючи за кандидата, молдавани обиратимуть і шляхи, куди рухатиметься країна далі: в напрямі Європи чи Росії. Ігор Додон уже анонсував намір переглянути Угоду про асоціацію Молдови з ЄС і та розпочати співробітництво в рамках ЄвраАзЕС. Україну він шокував заявою, що Крим — це Росія. Щоправда, пізніше Додон заявив, що насправді означали його слова: «Де-факто, Крим зараз є частиною Російської Федерації, юридично цей факт не визнаний Заходом і більшістю країн. І я не знаю, чи буде визнаний в доступному для огляду майбутньому. Як вчинить Додон-президент — визнає чи ні? Тут занадто багато ризиків».

Згідно з результатами соцопитування, проведеного Молдавською асоціацією соціологів і демократів, станом на 5 листопада 49,8% респондентів віддадуть перевагу Ігорю Додону. За Майю Санду готові проголосувати 39,7%.

Помста чи натяк?

У четвер в Афінах невідомі кинули гранату до будинку посольства Франції в Греції, повідомило грецьке інформаційне агентство **ANA-MPA**. До дипломатичної місії, яка розташована на одній вулиці із грецьким парламентом, МВС і в безпосередній близькості від казарм президентської гвардії, вони під'їхали на мотоцикли. Кинувши гранату до входу в посольство, терористи швидко загубилися у вузеньких вуличках центру Афін. Осколками від вибуху гранати було легко поранено поліцейського, який чергував біля входу до дипмісії.

За однією з версій, цей акт пов'язаний з ліванським терористом Ібрахімом Абдалою, який засуджений у Франції до 32 років тюремного ув'язнення за вбивство двох дипломатів у 1980-х роках минулого століття. А може, це був натяк на низький рівень безпеки дипмісій у самісінькому центрі Афін.

Вони більше стурбовані підготовкою столиці до візиту в Грецію президента США Барака Обами, який запланований на 15—16 листопада. Представники американських охоронних фірм уже зустрілися з керівниками грецьких служб, які відповідають за безпеку іноземних делегацій у країні, і обговорили, як буде організовано охорону високого гостя. У грецьку пресу просочилася інформація, що напередодні візиту Барака Обами до Афін прилетить понад 300 агентів США, які перевірятимуть рівень безпеки і безпосередньо братимуть участь в охороні свого президента.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Болгарію й Румунію пов'язав новий газопровід

У п'ятницю в болгарському місті Мартен відбулася церемонія здачі в експлуатацію газової перемички між Болгарією та Румунією, підводну ділянку якої по дну Дунаю завершила й випробувала австрійська компанія «Хабау» (Habau PPS Pipeline Systems SRL). Цей газопровід дасть змогу налагодити диверсифікованість поставок природного газу, а також гарантує постійне й безпечне користування блакитним паливом побутовим і промисловим споживачам двох країн.

Довжина інтерконектора Болгарія — Румунія становить 25 кілометрів. Із них 15,4 км проходять територією Болгарії, а по румунській — 7,5 і 2.1 км. Підводна ділянка газопроводу через Дунай дорівнює 2,1 кілометра. По його дну були прокладені основна й резервна труби.

З пуском нового газопроводу виконується одна з вимог Європейського енергетичного союзу про створення газоперенісних систем між двома країнами-членами ЄС. Це дозволить збільшити інтеграцію регіонального ринку природного газу в Південно-Східній Європі.

Олександр БІЛИК.

14 листопада міністри ЄС обговорять ситуацію в Україні в умовах російської агресії (Укрінформ)

«Україна щороку видобуває лише два відсотки від своїх запасів газу. Ми повинні зробити все можливе, щоб інтенсифікувати власний видобуток до рівня 27 мільярдів кубометрів до 2020 року. Крім того, державна компанія «Укргазвидобування» має до 2020 року збільшити свій видобуток до 20 мільярдів кубометрів, і це прописано в урядовій «Програмі розвитку–2020», — сказав під час слухань у Комітеті з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики і ядерної безпеки віце-прем'єр-міністр України Володимир Кістіон

У котельні, як... у супермаркеті!

Житловий мікрорайон у Вінниці з населенням понад десять тисяч осіб, школу, два дитсадки, військове містечко, низку інших об'єктів обігрівають... трісками та тирсою!

Тепловий об'єкт запустили... влітку

Найбільша в державі котельня на твердому паливі працює у Вінниці **(на знімках)**. Об'єкт запустили... влітку нинішнього року. Її потужність — 5,2 мегавата (два котли по 2,6 МВт). Щоб зрозуміти, що насправді являє собою така потужність, досить сказати, що влітку котельня працювала для нагрівання води. Тоді і тепер її подають в житлові будинки мікрорайону, інші будівлі виробничої та соціально-культурної сфери. З настанням опалювального сезону тут почали виробляти ще й теплову енергію, якою забезпечують мікрорайон. За прогнозами фахівців, експлуатація нової котельні дасть можливість протягом року економити приблизно сорок відсотків природного газу. Водночас зменшаться викиди в атмосферу вуглецю в обсягах до 4,5 тисячі тонн.

Нова теплова установка не схожа на аналогічні об'єкти. «Уперше бачу котельню, де все виблискує, як у супермаркеті, — висловився один із гостей після ознайомлення з її роботою. — Радитиму іншим, крім фонтана, подивитися у Вінниці ще й котельню. Бо вона того варта». На запитання гостя: «Де ще можна побачити такі котельні?», міський голова Вінниці Сергій Моргунов відповів: «У Швейцарії, Австрії... В Україні це перша установка такої великої потужності, що працює на трісках і тирсі. Таким паливом не тільки обігріваємо мікрорайон, а й подаємо гарячу воду».

Скільки коштів витратили вінничани на спорудження такої котельні? Яке паливо використовують і де його беруть? Де ще можна побачити такий об'єкт? Утім, найбільше здивування викликає інше: як можна виробляти таку велику кількість тепла із звичайних трісок та тирси?

ДОСЛІВНО

Прем'єр-міністр України Володимир ГРОЙСМАН:

— Якщо кожна територіальна громада матиме свою стратегію енергоефективності, держава зменшить споживання енергії в три-чотири рази.

Міська влада сплатила п'яту частину вартості, решту — партнери

Вартість нової котельні — майже 260 мільйонів гривень. Внесок міської влади Вінниці становить п'яту частину, решту суми сплатили партнери. Проект з енергоефективності почали реалізувати у 2013 році на основі Меморандуму про співпрацю між Вінницькою міськрадою і Швейцарською Конфедерацією. Обов'язковою умовою є фінансова участь місцевої влади. Перед тим, як розпочати будівництво котельні, разом із партнерами провели цілковиту модернізацію теплозабезпечення та гарячого водопостачання в мікрорайоні Тяжилів, де нині розташовується котельня, і сусідньої вулиці. Встановили індивідуальні теплові пункти, обладнали систему SCADA автоматичного регулювання подачі теплоносія в будинки залежно від температури повітря. Реконструювали газову котельню, де встановили нові економічні котли. Її запускатимуть у роботу за температури повітря нижче 10—15 градусів. За інших погодних умов твердопаливна установка забезпечуватиме базові навантаження з виробництва тепла і підігріву води. До того ж воду для споживачів підігріватимуть навіть теплої пори року, коли обігрівати будинки не потрібно. Мешканці мікрорайону впродовж усього року будуть забезпечені гарячим водопостачанням.

Паливо закуповують не в тоннах, а в мегаватах

Ефективність виробництва тепла з деревини забезпечується насамперед новітнім обладнанням. За словами головного інженера комунального підприємства «Вінницяміськтеплоенерго» Максима Білика, швейцарці встановили у нас обладнання, яке використовують у себе, яким послуговуються в низці інших країн Європи. Поставляла його добре відома швейцарська фірма — VIESSMANN AG. Фільтри, системи золовидалення, димососи, циркуляційні затвори, перетворювачі частоти, контрольні та сигнальні системи, електрообладнання, експрес-лабораторія, ваги та інше обладнання — все це також з останніх розробок іноземного виробництва. Такі технічні новинки не можуть не давати бажаного ефекту!

Сировину для котельні закуповують у підприємства «Вінницяоблагроліс», що багато років займається вирощуванням скоростиглої паливної деревини, а також має техніку для її подрібнення. У договорі на постачання є одна істотна особливість. «Ми домовилися з нашими партнерами з «Вінницяоблагролісу», що будемо платити не за кількість сировини, а за те, скільки тепла отримаємо після її спалювання, — пояснив міський голова Вінниці Сергій Моргунов. — Тобто розрахунок здійснюємо не за тонни, а за мегавати. Це один з елементів істотної економії бюджетних грошей».

Що у планах?

Вінничани й тепер продовжують співпрацю із швейцарцями. Нині реалізують проект з енергоефективності ще в одному мікрорайоні — колишнього підшипникового заводу і на вулиці Героя АТО Сергія Зулінського. Перед початком робіт представники наглядової ради Швейцарського бюро співробітництва в Україні зробили партнерам сюрприз. Про нього у Вінниці повідомила заступник директора бюро Петра Відмер. За її словами, обговорюється питання про можливе розширення проекту. Це сталося після того, як нову котельню оглянули представники наглядової ради за участю депутатів швейцарського парламенту, а також нового керівника SECO Денієля Менебі, адже використання коштів контролюється надзвичайно прискіпливо!

— Ми задоволені тим, як розвивається проект, — зазначив Деніель Менебі. — Ваш досвід може бути використаний іншими. Є значна економія коштів. Остаточне рішення буде прийнято SECO, а про розширення проекту можна буде говорити тільки після проходження всіх тендерних процедур.

У межах попередніх домовленостей швейцарці брали зобов'язання частково фінансувати реконструкцію котельні на вулиці Зулінського. Тепер ведуть мову про її повну модернізацію. Крім того, у цьому мікрорайоні також буде збудовано котельню на твердому паливі. Поки що тривають роботи із заміни мереж теплопостачання довжиною майже дев'ять кілометрів. Далі у планах — встановлення 68 індивідуальних теплових пунктів системи SCADA автоматичного регулювання подачі тепла в будинки. Після завершення всіх робіт, зокрема спорудження котельні на твердому паливі, економія протягом року становитиме 3,4 мільйона кубометрів газу і зменшення викидів вуглекислого газу на 6,5 тисячі тонн.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Фото надано автором.

КОМЕНТАР

Сергій САВЧУК, голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження (на форумі з енергозбереження у Вінниці):

— Котельня на твердому паливі у Вінниці повинна бути орієнтиром для всієї країни. Протягом двох опалювальних сезонів населенням, підприємствами теплокомуненерго та бюджетом вдалось скоротити та заміститити 7,2 мільярда кубометрів газу. Якщо заощадити ще майже три мільярди кубометрів палива, зможемо говорити про енергонезалежність держави.

За нашою ініціативою в парламент подано законопроект щодо стимулювання отримання теплової енергії з альтернативних джерел. Документ уже схвалено в першому читанні. Прийняття закону стимулюватиме залучення інвестицій у цю галузь. На практиці це має такий вигляд: населення отримає тариф на 10 відсотків нижче, ніж на газ, а інвестори — можливість порівняно швидко повернути вкладені гроші. Головна ідея — досягти енергонезалежності за допомогою альтернативних джерел.

ФАКТ

У 2015-му Вінницька область порівняно з 2013 роком зменшила споживання газу за трьома категоріями споживачів — населення, підприємства теплокомуненерго та бюджетні установи — на чверть, що становить 220 мільйонів кубометрів.

«Вдягніть» свій будинок — і стане комфортніше

Під час інформаційної зустрічі «Енергоефективність — крок до економії» представники Громадянської мережі ОПОРА розповіли рівнянам про заходи з енергозбереження в будинку.

Олена Чудінович, активістка ОПОРИ, порадила в багатоповерхівці розпочати такі заходи із встановлення лічильника. Щоб заощадити, можна зменшити споживання тепла за рахунок погодозалежного регулювання та балансування стояків.

«Основні заходи зі збереження енергоресурсів — модернізація або ж заміна елементів освітлення, вікон і дверей у місцях загального користування, утеплення стін, даху і підвалу будинку та модернізація системи опалення (встановлення індивідуального теплопункту)», — сказала вона.

Опорівці акцентували увагу на тому, що термомодернізація будинку не лише дає змогу заощаджувати споживання тепла до 50 відсотків, додає комфорту в помешканнях, а й сприяє збільшенню вартості житла на ринку нерухомості.

Розповіли громадські активісти і про терміни окупності основних заходів з енергозбереження. Так кошти, витрачені на заміну ламп освітлення (на LED-лампи), повертаються приблизно за один рік. Більшість проектів з установлення індивідуального теплопункту окуповується за 4—5 років. Окупність заміни вікон та дверей у місцях загального користування — п`ять років за умови отримання компенсації 40 відсотків та збільшення плати за 1 кв. м на 20—80 копійок. Тобто це 10—40 гривень на місяць для квартири площею 50 кв. м. Термін окупності утеплення будинку — десять років у разі отримання компенсації 40 відсотків та збільшенні плати за 1 кв. м на 5 гривень (250 гривень на місяць для квартири 50 кв. м).

Опорівці коротко розповіли про діючі програми відшкодування кредитів на впровадження заходів з енергозбереження, презентували рівнянам брошури «Економія енергії у вашому будинку — це ваш особистий внесок у зміцнення енергетичної безпеки України», підготовлені за підтримки Проекту USAID «Муніципальна енергетична реформа в Україні».

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Платитимемо не за сировину, а за отримане тепло

Зробити місто комфортним

На I Львівському екологічному форумі у Національному лісотехнічному університеті 10—11 листопада цього року обговорили шляхи виконання Паризької угоди щодо клімату та кроки місцевих громад у розв'язанні глобальних екологічних проблем.

Уперше науковці та працівники міськради, які виступили організаторами форуму, спільно намітили плани, як зробити рідне місто комфортнішим для його мешканців та привітнішим для гостей.

Ректор Львівського національного лісотехнічного університету професор Юрій Туниця і міський голова Львова Андрій Садовий висловили своє бачення важливих завдань, що випливають з Паризької угоди про зменшення викидів парникових газів та переадресування коштів з індустрії видобутку корисних копалин на проекти альтернативних джерел енергії.

Виконання цієї угоди для України означає, що наші міста мають будувати енергетичну стратегію із врахуванням викликів часу. Паризька угода бере в лещата нашу антиекологічну економіку.

— Я не знаю, як ми впораємося з новими викликами, бо треба бути наполегливими, щоб влада не зійшла з цього шляху, — сказав професор Юрій Туниця. — На нас чекає, по-перше, модернізація технологічної бази і технологій, перехід на абсолютно нову технологічну економіку. По-друге, ми повинні працювати над збільшенням лісистості території. Ці два фактори визначальні в Паризькій угоді.

Саміт ООН 2015 року схвалив цілі сталого розвитку. Серед них — подолання бідності, чиста вода і належні санітарні умови, співпраця заради досягнення цілей — загалом 17 пунктів. І вирішальна роль у їх реалізації належить містам і місцевим громадам.

Виникає запитання: як виконати поставлені завдання, адже часто немає коштів, немає можливостей?

— Коли підпалили львівське сміттєзвалище, ми побачили, якою критичною є ситуація у нашій країні, — казав з трибуни екологічного форуму міський голова Львова Андрій Садовий. — Майже п'ять відсотків країни перебуває під різними звалищами і полігонами. Це критично багато. Цю тему ніколи глобально не порушували. Завдяки Львову вона стала надзвичайно актуальною.

Далі Андрій Садовий зупинився на конкретних кроках, які заплановано зробити у Львові найближчими роками. У місті незабаром збудують перший в Україні завод з глибинної переробки відходів. Це має бути надсучасний завод. Нині туристи приїжджають до Львова на екскурсію оглядати пам'ятки історії та архітектури, а міський голова хоче, щоб вони ще вивчали досвід, як тут працюють з відходами.

За кожним з важливих напрямів, починаючи з води і закінчуючи повітрям, Львів розробив конкретні програми. Ще з 2006 року тут мали амбітну мету — відкрити завод, який би переробляв велику кількість намулу, що утворюється після очищення стоків. І таке підприємство запрацює наступного року. Одночасно з переробкою намулу вироблятимуть електроенергію, яка використовуватиметься Львівводоканалом.

У найближчих планах Львова — оновити на 75% громадський транспорт, віддаючи перевагу електротранспорту. Ще одна мета — довести протяжність велодоріжок до 260 кілометрів і охопити ними все місто.

Учасники екологічного форуму взяли участь у відкритті першого в Україні заводу, який запровадив європейську технологію переробки люмінесцентних ламп ДП «Бондарівка» **(на знімку)**. Лінію запустили ще торік, але тільки нещодавно отримали ліцензію на переробку.

— Дуже важливо, що ця альма-матер — лісотехнічний університет — максимально включилась у процеси співжиття зі Львовом, а міська рада з радістю підтримає найкращі ідеї, як зробити наше життя комфортнішим, — підсумував співпрацю Андрій Садовий.

Богдан КУШНІР.
Львів.

Фото Євгена КРАВСА.

Усім тепла: «Екоцентр» показав, як заощаджувати вдома

У Всесвітній день енергозбереження активісти громадського руху «Екоцентр», зірки української естради та телеведучі зібрали «енергоефективний будиночок» у столичному парку Тараса Шевченка і пояснили, як заощаджувати енергію вдома задля природи, власних гаманців та комфорту.

«Окрім усього іншого, енергозбереження — це шлях до зниження забруднення повітря, що сприятиме покращенню здоров'я кожного з нас. Велика кількість енергії, яку ми споживаємо вдома, і здебільшого неефективно, виробляється з викопних вугілля та газу. Зменшуючи своє споживання завдяки енергоефективним заходам, ми піклуємося про нашу природу та власні умови життя», — каже експерт з енергоефективності та громадська активістка «Екоцентру» Анна Шумейко.

За словами експертів, заощаджувати енергію можна не мерзнучи, якщо підійти до проблеми системно, об'єднавши зусилля мешканців будинку в утепленні і впровадженні заходів з енергоефективності.

«Енергоефективний будиночок», який зібрали зірки та активісти, демонструє, що найперше необхідно починати зі встановлення лічильників (зокрема, тепла та води), приладів регулювання споживання енергії і так званого індивідуального теплового пункту з погодним регулюванням (ІТП). Це обладнання дає змогу відстежувати споживання енергії та отримувати саме стільки енергії, скільки потрібно.

Також надзвичайно важливе утеплення стін, адже саме через них втрачається до 40% теплової енергії. Водночас «клаптикове утеплення» — коли утеплюється лише окрема ділянка стіни — не дає бажаного результату, тому найдоцільніше утеплювати весь будинок. Водночас слід подбати і про встановлення нових вікон, що добре утримують тепло.

Наступним кроком може бути утеплення даху, заміна лампочок на енергоефективні, встановлення датчиків руху на освітлення, щоб світло вмикалося та вимикалося автоматично, аераторів на крани для автоматичної подачі та економії води.

Олена ЗАХАРЯН, координатор медіа-відділу ГР «Екоцентр».

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ТИМ ЧАСОМ

У столиці відбувся інвестиційний форум

У рамках Тижня енергоефективності в Київській області в ОДА відбувся інвестиційний форум «Енергоефективність — шлях здобуття енергонезалежності».

Під час роботи було розгорнуто три дискусійні панелі: «Енергоефективність та енергетичний менеджмент у бюджетній та житловій сфері: можливості для Київщини», «Енергосервіс у бюджетній сфері: потенціал інвестицій», «Досвід впровадження енергозберігаючих технологій на теренах України». До участі в них долучилися керівники профільних структурних підрозділів Київської облдержадміністрації, представники державних установ, громадських спілок, компаній, що займаються проектуванням та реалізацією програм з енергозбереження в Україні, очільники міст-підписантів «Угоди мерів».

На виставці енергоефективних рішень, що працювала на форумі, компанії-учасники продемонстрували зразки сучасного енергоефективного обладнання та матеріалів, новітні технології у сфері альтернативної енергетики.

У роботі форуму взяли участь посол ЄС в Україні Хюг Мінгареллі, голова Київської облдержадміністрації Олександр Горган, представники профільних міністерств та бізнесу.

Вл. інф.

БЕЗПЕКА

Будьте пильні! Російський «Шатун» намагається розхитати ситуацію

Кремль розробив план масових акцій протесту всередині нашої країни з назвою «Шатун», реалізацію якого намічено на середину листопада. Про це заявив учора на брифінгу начальник департаменту СБУ Анатолій Дублик. Головна мета російського плану — внутрішня дестабілізація ситуації. «Це організація дострокових парламентських виборів у нашій державі з метою приведення до влади й посилення російських сил у новому парламенті винятково з перспективою ревізії європейського курсу й зміни зовнішнього політичного вектора нашої держави. Старт зазначених дій заплановано на 15 листопада під час всеукраїнської акції протесту банківських вкладників. Потім з 17 листопада основний акцент протестних акцій зміщуватиметься на питання підвищення тарифів. Протест має перерости у блокування урядових структур, розширення претензій і вимог до влади», — пояснили в СБУ.

Раніше організація українських хакерів «КіберХунта» заявила, що зламала переписку помічника президента РФ Володимира Путіна Владислава Суркова. У ній ішлося про план дестабілізації суспільно-політичної ситуації в Україні в листопаді 2016 — березні 2017 року.

За даними спецслужби, уже розгорнуто активну орієнтацію в соціальних мережах, які російські спецслужби активно використовують на території України. «Дані, отримані СБУ і СЗР, свідчать, що російські сценаристи запланували проведення під час цих заходів так званих масових заворушень, аж до того, щоб хтось під час протистояння з поліцією чи правоохоронними органами дістав певні пошкодження. Вони зі своїх телеканалів говоритимуть про те, що українська влада не може втримати контроль у столиці України й інших регіонах», — йдеться у відомстві.

Крім того, у Москві запланували загострення ситуації на фронті в листопаді, повідомив Анатолій Дублик. І нині, судячи з оперативних зведень штабу АТО, місії ОБСЄ і повідомлень з передової, цей план супротивник реалізує.

«За спостереженнями СММ, ситуація на Донбасі продовжує погіршуватися. Спостерігачі фіксують понад 2 000 вибухів на день і безліч інцидентів з використанням озброєння, забороненого Мінськими угодами, зокрема реактивних систем залпового вогню. Я закликаю сторони виконувати зобов'язання, які вони взяли на себе в Мінську. Сторони зобов'язані негайно припинити бойові дії, відвести озброєння і забезпечити безпечні умови життя для мирних громадян», — заявив голова СММ ОБСЄ Ертугрул Апакан, ідеться в повідомленні прес-служби місії.

Ольга ВІТЕР.

АНТИКОРУПЦІЯ

Архітектор погорів на хабарі

У Хмельницькому працівники СБУ спільно з прокуратурою затримали на хабарі одного з керівників управління архітектури міськради. Чиновник повинен був оформити хмельничанину дозвіл на реконструкцію будинку. Але зумів організувати справу так, що без семи тисяч гривень питання могло затягнутися надовго, а то й взагалі не вирішитися. Клієнт погодився принести гроші, але при цьому попередив правоохоронців. Ті затримали здирника у службовому кабінеті після одержання згаданої суми.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

У державному історико–культурному заповіднику «Трипільська культура», що у селі Легедзине на Черкащині, відкрито виставку «Селянське повстання проти російської окупації 1920 року», *передає наш власкор Ліна Лебеденко–Титаренко*

Починаючи із серпня цього року на Рівненщині органами прокуратури та поліції розпочато 60 кримінальних проваджень за фактами проведення незаконних операцій з лісом. У їх рамках вилучено 1300 кубометрів деревини, технологічне обладнання для її обробки, транспортні засоби, фінансово–господарську документацію, *повідомляє заступник прокурора області Мирослав Пацкан*

РЕГІОН: ЧЕРНІГІВЩИНА

Аграрії підбивають підсумки

На Чернігівщині завершено збирання сої, соняшника та цукрового буряка. Зернових намолочено 2,3 млн. тон. Потішила урожаєм гречка — середня врожайність її становить 10,3 ц/га, що на 1,3 ц/га більше від прогнозованого та на 1,2 ц/га більше, ніж торік.

Нині аграрії перевіряють стан посівів озимини. У пшениці та жита на 90 відсотках площ він добрий та задовільний, на решті — слабкий та зріджений. Крім того, озимого ріпаку посіяно у 2,3 разу більше до прогнозу департаменту агропромислового розвитку ОДА.

Сходи ріпаку також непогані — тільки на 8 відсотках площ вони слабкі та зріджені.

Пограбування відомого колекціонера

Злодії вкрали із будинку відомого чернігівського колекціонера Костянтина Ягодовського майже дві тисячі листівок та півтори сотні стародруків. Крадіжка сталася, коли подружжя Ягодовських поїхало до Києва на зібрання колекціонерів. Цікаво, що цінні речі, які не є колекційними, злодії не брали. Це наводить на думку, що крадіями чи замовниками були колеги-колекціонери.

Костянтин Ягодовський вважає, що втрата непоправна, адже деякі предмети існують у єдиному екземплярі — як, скажімо, печатки, присвячені Чернігівщині. Зникли також автографи чернігівських губернаторів, книги з особистих бібліотек Михайла Грушевського та графа Милорадовича, листівки із зображенням старого Чернігова.

Костянтин Ягодовський готував колекцію до 200-ліття Миколи Гоголя. Вона також зникла. Там книги, листівки, сувеніри, пов'язані з гоголівськими місцями України, Росії та Італії.

Поліція, звичайно, спробує знайти сліди, але на це надії мало. Крадіжка ставить питання про необхідність збереження цінних колекцій у загальнодоступних музеях, що мають належну охорону.

Василь ЧЕПУРНИЙ.

Півтори сотні будинків залишалися без тепла

За прогнозами синоптиків, цими вихідними в Україні очікуються снігопади. Через можливу негоду в неділю перекриють в'їзд до Києва великогабаритному транспорту.

Мешканці висоток розкуповують електрообігрівачі, адже наприкінці тижня без тепла й гарячої води в столиці залишалися півтори сотні будинків. Зате калюжі з централізовано підігрітим окропом можна було спостерігати у найнесподіваніших місцях. У п'ятницю через прорив тепломережі комунальники «відмивали асфальт» у районі Бесарабського ринку.

На скарги мешканців відреагувала місцева влада: як повідомила пресслужба міського голови, КМДА не має наміру продовжувати контракт з ПАТ «Київенерго» щодо управління тепломережами.

Відремонтували об'їзну

У П'ятихатках, що на Дніпропетровщині, давно була проблема зі станом об'їзної дороги. Тільки нещодавно для її капітального ремонту за кошти міста було виготовлено проектно-кошторисну документацію, а також проведено всі необхідні роботи за рахунок обласної субвенції (9 мільйонів гривень). Тепер у П'ятихатках стане менше важких машин, крім того, з'явиться можливість пустити міський транспорт за новим маршрутом — до колишнього хлібозаводу та району електричних мереж, що дасть змогу городянам діставатися до віддаленого мікрорайону по вул. Механізаторів.

Олена ЧЕРНЯВСЬКА.

Дніпропетровська область.

Висновок паризьких експертів: РАЕС має високий рівень безпеки

Завершилася перша в історії Всесвітньої асоціації операторів АЕС обмінна партнерська перевірка експертами Паризького центру ВАО АЕС безпеки Рівненської АЕС. Підсумки перевірки підтвердили високий рівень безпеки атомної електростанції та прагнення рівненських атомників вдосконалювати професіоналізм.

Експерти говорили про те, що після останньої партнерської перевірки у 2012 році РАЕС помітно просунулася вперед у питаннях безпеки, результати нинішньої перевірки також сприятимуть подальшому вдосконаленню експлуатаційної діяльності. Голова ради керуючих ВАО АЕС, керівник команди експертів Джон Мерфін відзначив високий рівень культури ядерної безпеки, який характеризує ефективна комунікація персоналу РАЕС у цьому питанні, процес ухвалення рішень та відкритість в обговоренні.

Вікторія ЛЕОНОВА,
керівник прес-центру Рівненської АЕС.

На знімку: експерти Паризького центру ВАО АЕС на Рівненській АЕС спілкуються з персоналом.

Фото автора.

У подоланні бар'єрів розраховують на благодійників

До Дніпра прибула виставка «Рівність і доступність. Жити гідно всупереч долі» шведського фотохудожника Маркуса Марсетіка, присвячена людям з необмеженими можливостями — саме така характеристика дедалі частіше лунає у місті про земляків, які живуть всупереч долі, всупереч своїм каліцтвам, травмам, ранам. Як зазначила на відкритті виставки радник голови облдержадміністрації Ольга Горб, повернення з війни покалічених солдатів витягло з «підпілля» раніше замовчувані проблеми наших небільних земляків. Нині вони не тільки «легалізовані», а й стали керівництвом до дії для обласної влади й людей доброї волі. Але, схоже, Дніпропетровщині в справі знищення бар'єрів на шляху стриножених людей поки що варто розраховувати на благодійників, а не на бюджет. «Гроші на такі проекти в обласному бюджеті наступного року навряд чи буде передбачено. Ми сподіваємося на міжнародні проекти й гранти», — зазначила Ольга Горб на відкритті виставки.

Показово, що виставка, яка побувала в 50 країнах — від Аргентини до Грузії, у Дніпрі поповнилася світлинами й історіями мешканців області. Це Ліза Халявченко, Сергій Кот, Артем Гудзенко та інші наші земляки, які живуть «всупереч». Як розповів під час круглого столу в облдержадміністрації перший секретар Посольства Швеції в Україні Генріх Нурберг **(на знімку)**, і в їхній країні люди з інвалідністю кидають чимало викликів уряду. Нині шведський уряд активно працює за такими напрямами, як транспорт, нові інформаційні технології та правосуддя. «Наш уряд активно спілкується зі своїми громадянами за допомогою нових інформаційних технологій. Тому важливо, щоб було встановлено ефективний зворотний зв'язок з незрячими, людьми з вадами слуху. Є у нас і проблема архітектурної бар'єрності. Уряд виділяє субвенції для модифікації таких будівель. Виділяються субвенції і на придбання автомобілів немобільними громадянами», — розповідав на зустрічі за круглим столом дипломат зі Швеції. Посольство цієї країни в Україні, до речі, недоступне для немобільних людей...

Виставка «Рівність і доступність. Жити гідно всупереч долі», яка здобула світову популярність, працюватиме місяць у міській бібліотеці.

Ольга ПЕРОВА.

Дніпро.

Фото автора.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Зібрали бібліотеку для ровесників

Десятки родин херсонців разом із навчальними закладами краю кілька тижнів спільно збирали українські книги для учнів шкіл у постраждалому від бойових дій місті Красногорівка на Донеччині. Вдалося створити цілу бібліотеку з журналів, різноманітної художньої та науково-популярної літератури. Причому до їх збору долучилися навіть українці, котрі мешкають у Швейцарії. Зрештою, п'ятьма посилками бібліотеку вдалося переправити до місця призначення. І тепер школярі з Красногорівки забезпечені україномовною літературою.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсон.

Соцпрацівникам купили велосипеди

Працівникам Сватівського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) купили велосипеди. Це вдалося зробити завдяки об'єднанню зусиль самого терцентру, райдержадміністрації та депутатського корпусу районної ради — придбано 45 велосипедів на суму 158 тис. 580 грн. На обліку територіального центру нині стоять 500 осіб похилого віку та інвалідів.

Павло ВОРОНЦОВ.

Луганська область.

ЦИФРА

Понад 7 млн. грн.

виділили з міського бюджету Чернівців на реалізацію суспільно важливих проектів ініціативних городян. Загалом на розгляд міської ради подали 58 проектів. 40% коштів використають на реалізацію великих проектів, решту — на фінансування малих, вартістю до 300 тис. грн.

На передову поїхав смачний подарунок

Смачну передачу — 120 кілограмів вареників, 50 кілограмів голубців і 500 пиріжків з варенням і вишнями — відправили бійцям на схід члени громадської організації сімей, родичі яких загинули в зоні АТО, «Надія». Уже вчора подарунок від волинян отримали воїни 14-ї окремої механізованої бригади та 130-го розвідувального батальйону. Готували його в їдальні однієї з церков протягом трьох днів. А зібрати продукти допомогли підприємці. Волонтери передали бійцям також дитячі малюнки і підписаний дітьми прапор.

Максим СОЛОНЕНКО.

Волинська область.

Тролейбусне підприємство готуватиме водіїв «для себе»

Комунальне підприємство Сумської міськради «Електроавтотранс» одержало ліцензію на підготовку водіїв тролейбусів. Тепер у міському центрі зайнятості мають сформувати групи з осіб, котрі бажають здобути нову спеціальність, і вони розпочнуть навчання. Курс підготовки розраховано на 5,5 місяця. За цей час майбутні водії мають опанувати теоретичні знання та навчитися керувати «рогатим» транспортом. Ідея готувати «власних» водіїв у КП «Електроавтотранс» з'явилася після того, як через низькі заробітки водії тролейбусів почали масово виїжджати з Сум до інших міст.

Володимир ЧЕРНОВ.

Сумська область.

Перший український телеком-супутник запустять на орбіту 2017 року (Економічна правда)

Новий самоскид «вписали» у міські дороги

На Кременчуцькому автозаводі виготовили новий самоскид КрАЗ-5401С2 для комунальників, які обслуговують міські дороги (на знімку).

Після того як фахівці встановлять на нього спеціальне обладнання, новинку передадуть кременчуцькому КАТП-1628. Останнє стало першим замовником згаданої комбінованої дорожньої машини. Конструктори врахували головні побажання комунальників мати досить потужного й водночас маневреного та компактного моторизованого помічника. Адже габаритніші спецавтомобілі, що використовуються на заміських трасах, найчастіше просто «не вписуються» у проїжджі частини вулиць.

Цього разу підвищеної маневреності досягнуто передовсім завдяки безкапотній кабіні, що мінімізує радіус розвороту до 7,5 метра. На самоскид узимку навантажуватимуть до 10 тонн піску, солі та інших матеріалів, необхідних для утримання міських доріг у належному стані. За допомогою спецобладнання все те досить швидко розкидатимуть. Автомобіль обладнають також снігоочисним відвалом, який визволятиме дороги з «білого полону». В інші пори року комунальники перевозитимуть ним вантажі. Фахівці переконані, що нова машина упевнено почуватиме себе й на будівельних майданчиках наших міст.

Василь НЕЙЖМАК.

Полтавська область.

Фото з сайту ПАТ «АвтоКрАЗ».

Їх семеро не повернулися в загін

Меморіальний комплекс на честь загиблих на Донбасі прикордонників урочисто відкрито на території Могилів-Подільського прикордонного загону на Вінниччині (на знімку). ***Семеро не повернулися в загін — Герой України В'ячеслав Семенов, Олександр Дзюбелюк, Володимир Блажко, Ігор Присяжнюк, Віктор Соколовський, Олег Глущак і Павло Дмитренко.***

— Понад 16 тисяч прикордонників пройшли випробовування бойовими діями у зоні АТО, — наголосив у виступі перед присутніми голова Держприкордонслужби України генерал-полковник Віктор Назаренко. — Державними нагородами відзначено 721 прикордонника, а уродженцю вінницького краю старшому лейтенанту В'ячеславу Семенову присвоєно звання «Герой України», на жаль, посмертно. Всього під час бойових дій в АТО загинуло 67 охоронців кордону.

Прес-секретар Могилів-Подільського прикордонного загону Людмила Катеринич розповіла, що меморіальний комплекс — це триметрова стела з каменю, на якій возвеличується рівносторонній козацький хрест. Над нею майорить Державний прапор України. Зображення героїв викарбувані в граніті, поруч — пам'ятна дошка зі словами посвяти. По обидва боки встановлено синьо-жовті прикордонні знаки — символ священного і непорушного державного рубежу, за який віддали життя бійці. Меморіальний комплекс споруджували протягом шести місяців. Розташовано його на території загону, неподалік берега Дністра, звідки вирушали на завдання прикордонники.

***

Тим часом лікарі рятують двох тяжкопоранених бійців. З-поміж п'ятнадцяти поранених, доставлених 10 листопада літаком до Вінницького військово-медичного клінічного центру Міноборони, двоє перебувають у вкрай тяжкому стані.

— В одного з пацієнтів перелом таза і кісток, — зазначив у розмові з кореспондентом «Голосу України» головний хірург центру Ігор Марцинковський. — Другий з тяжкою формою панкреатиту. Його стан найтяжчий.

— Протягом трьох останніх тижнів це вже четвертий борт із пораненими, доставленими до нашого медичного закладу, — уточнив начальник Вінницького клінічного військово-медичного центру Сергій Петрук. — Це вперше за три останні місяці доправлено таку значну кількість поранених.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Фото надано прес-секретарем загону Людмилою Катеринич.

ОБЕРЕЖНО: ШАХРАЇ

Жертвами найчастіше стають пенсіонери

Днями у Тернополі жертвою шахрая стала пенсіонерка. Жінка прийшла до будівельного супермаркету, щоб придбати товари для ремонтних робіт. До неї підійшов чоловік і зі знанням справи став рекомендувати, що саме купити. Розповідав переконливо і пообіцяв допомогти придбати якісний товар зі значною знижкою. Коли ж пенсіонерка віддала незнайомцеві 20 тис. грн., за ним і слід простиг. Довірливій жінці довелося звернутися до правоохоронців.

З'ясувалося, що зловмисник причетний до шахрайств у різних регіонах. Його жертвами стали жителі Києва, Маріуполя, Івано-Франківська. І ось злочинець «засвітився» в Тернополі. Після встановлення його особи з допомогою камер спостереження, а ним виявився 36-річний мешканець Черкаської області, розпочато пошуки шахрая.

Як повідомили у секторі комунікацій головного управління Національної поліції України в області, жертвою шахрая став й інший пенсіонер — 80-річний житель Бережанщини. Чоловік повертався додому з Тернополя після лікування. На автобусній станції до нього підійшли двоє незнайомців. Запропонували придбати зі знижкою товар, яким торгують: німецькі столові прибори. Запевнили, що вони коштують 2 тисячі євро, пенсіонерові ж продадуть товар за 1,6 тис. доларів. Розглянувши придбане, він побачив, що прибори зроблені в Китаї.

Галина МИКОЛИН.

Тернопільська область.

А як повідомляє наш сумський кореспондент Володимир ЧЕРНОВ, у цьому регіоні аферисти представляються у телефонній розмові керівником головного управління фіскальної служби в області. Відомство оприлюднило номери, з яких зловмисник виходив на зв'язок. За гроші «фіскал» обіцяв підприємцям розв'язати їхні проблеми. Податківці також оприлюднили телефонні номери, з яких підприємцям пропонували скинутись грошима «начальникові Роменської податкової інспекції».

У столиці постав пам'ятник Анні Ярославні

У Києві на Львівській площі урочисто відкрили пам'ятник королеві Франції Анні Ярославні. В офіційній церемонії брали участь дипломати, представники українського уряду та місцевої влади, а також учні трьох столичних французьких шкіл. «Анна, мабуть, не уявляла собі, що правитиме упродовж майже десяти років Францією у період її становлення поруч зі своїм августійшим чоловіком та стане невід`ємною ланкою у численних європейських династіях», — заявила посол Франції в Україні Ізабель Дюмон. У свою чергу міністр культури України Євген Нищук назвав королеву Анну Ярославну справжнім символом, який об`єднує Україну і Францію в тисячолітній історії. Нищук також повідомив, що Україна планує спільно з Францією зняти художній фільм про королеву Франції Анну Ярославну.

Фто Віталія ЛЯМІЧЕВА.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...осінь ще не привід для депресії

Короткий світловий день, похмура погода, осінні зміни в природі, усе це впливає на наш настрій, виникають апатія і навіть депресивний стан. У цього явища є й фізіологічне пояснення. Восени в організмі з'являється підвищена кількість гормону мелатоніну. Він активно виробляється в темний час доби, а при сонячному світлі руйнується. Згідно із статистикою, майже 40 відсотків людей підпадає під вплив осінньої депресії. Утім, є чимало способів, щоб дати собі раду в такий період. Психологи рекомендують якомога довше перебувати на сонячному світлі. Якщо ж ви цілий день працюєте в офісі, розмістіть робоче місце ближче до вікна. Намагайтеся більше часу проводити на вулиці: навіть якщо там похмуро, ви все одно одержите необхідну порцію сонячного світла. Люди похилого віку іноді зашторюють вікна вдень. Це помилка. Пускайте світло у свій дім. Допомагає здолати осінню депресію і ретельне планування свого життя. Спланувавши день і втіливши задумане, ви не тільки уникнете будь-якого безладу, а й підвищите самооцінку, а отже — настрій.

Не слід також замикатися у собі. Ходіть у гості, самі запрошуйте друзів до себе. Особливо це стосується пенсіонерів. У них депресія буває втричі частіше, ніж у молодих людей, — саме через те, що коло їхнього спілкування вузьке.

Дуже корисними будуть і фізичні вправи. 15-хвилинна зарядка помітно підвищує життєвий тонус, а півгодинна прогулянка на природі, в парку чи в саду — панацея від багатьох хвороб.

А от дієтологи радять у цей час особливо ретельно упорядкувати харчування, адже осінь і зима — це ще й пік простудних захворювань, а отже, потрібно подбати про зміцнення імунітету організму. Дієтолог Наталя Скіпальська радить вживати більше овочів, цільних злаків, яєць і риби — вітамін В, який вони містять, допомагає швидко відновити душевну рівновагу. А ще дуже добре включати в осінній раціон яскраві, особливо оранжевого кольору, овочі, які містять антиоксиданти. І найактивнішим тут має бути гарбуз. Не забувайте також про фрукти, зокрема яблука. Глютамінова кислота, яку вони містять, — помірний психостимулювальний засіб, що додає енергії.

Одне слово, не ховайтеся від осінніх, хоч і не частих, променів сонця, не втрачайте жодної можливості погуляти на свіжому повітрі, ловіть тепло й вітамін D, харчуйтеся правильно — і у депресії не залишиться шансів. Якщо ж власноруч підняти настрій не вдається, і депресія затягується, — це серйозний привід звернутися по допомогу до лікаря. У будь-якому разі пам'ятайте: лише дбайливе ставлення до свого здоров'я допоможе з радістю зустріти похмурі осінні дні.

***

Науковці кафедри сміхотерапії з університету Лос-Анджелеса підрахували, що 27 секунд сміху нормалізують тиск так само, як десятихвилинна медитація. А 15 хвилин сміху допоможуть організму впоратися з навантаженнями та поліпшать стан судин. Також експерти дійшли висновку, що сміх зміцнює серцевий м'яз, стабілізує діяльність мозку, покращує роботу системи кровообігу, послаблює біль.

Марина СНОВСЬКА.

На Дніпропетровщині попрощалися з дванадцятьма невідомими солдатами, які загинули в зоні АТО (УНН)

Як сплачують податки кити бізнесу?

Офіс великих платників займає в структурі Державної фіскальної служби України одну з ключових позицій. Сьогодні він обслуговує 2205 суб'єктів господарювання, з яких 1723 відповідають критеріям «великий платник податків» — а це всі великі платники податків України, так би мовити, кити вітчизняного бізнесу. У порівнянні з 2015 роком кількість платників Офісу зросла більш як у півтора разу (1,6).

Великі платники у своїй сукупності відіграють впливову, а іноді вирішальну роль у наповненні бюджетів усіх рівнів. Про це ми говоримо з начальником Офісу Євгеном Бамбізовим (на знімку).

— То скільки в загальних надходженнях до Державного бюджету становить частка Офісу великих платників?

— Ми співпрацюємо з лідерами української економіки, гігантами промисловості та АПК, котрі є дуже важливим чинником для української економіки, у тому числі у сплаті податків і створенні робочих місць. Окрім того, саме великі підприємства формують атмосферу інвестиційної привабливості нашої країни. Завдяки постійному вдосконаленню системи адміністрування податків та зборів нашим Офісом великих платників за результатами дев'яти місяців 2016 року до Державного бюджету сплачено 151,9 мільярда гривень, що становить 57,8% від загального збору по Україні. У порівнянні з аналогічним періодом минулого року цей показник збільшився на 33,8 мільярда гривень, або на 27,6%. Надходження наших платників до бюджету по акцизному податку становлять 97,6% від усіх надходжень по Україні. З податку на прибуток ця цифра становить 62,9%, з податку на додану вартість — 64,2% відповідно.

— Тож майже 60% надходжень до бюджету забезпечують саме великі фірми, до яких у простих людей нерідко підозріле ставлення. Як виявляється, багатих теж треба любити. Точиться багато розмов щодо конфліктних ситуацій з відшкодуванням ПДВ. Яка ситуація з цим нині?

— Ми постійно над цим працюємо. Завдяки функціонуванню системи електронного адміністрування ПДВ бюджетне відшкодування здійснюється оперативно, в хронологічному порядку відповідно до черговості. За січень—вересень 2016 року платникам, які перебувають на обліку в Офісі великих платників, відшкодовано 45,5 мільярда гривень, що майже на 14 мільярдів гривень, або на 44% більше, ніж за дев'ять місяців 2015 року — 31,5 мільярда гривень. Тобто проблеми, на якій полюбляють піаритися критики ДФС з числа політиків, наразі не існує. Нашого клієнта найбільше турбує своєчасне відшкодування ПДВ. ПДВ — це його оборотні кошти, і швидкість повернення дуже важлива, тож ми це розуміємо.

— У вас обслуговується національна економічна еліта. Чим відрізняється обслуговування платників в Офісі від обслуговування в інших органах ДФС?

— Нами була розроблена концепція реформування, мета якої — посилення потенціалу з податкового адміністрування в Офісі великих платників і, як я вже сказав, поліпшення й розширення опцій електронних послуг, раціоналізація організаційної структури Офісу, побудова офісу європейського зразка із застосуванням найкращих світових практик.

Що ми для цього зробили. По-перше, створено єдину юридичну особу — Офіс великих платників податків — шляхом приєднання семи регіональних інспекцій. Відкрито п'ять сервісних відділень у містах: Вінниці, Полтаві, Тернополі, Івано-Франківську, Луцьку. По-друге, за кожним платником закріплено податкового консультанта-координатора. По-третє, перехід на електронний формат надання адміністративних послуг. Нами впроваджена щоденна експрес-діагностика Єдиного реєстру податкових накладних для виявлення можливих ризиків. У разі виявлення небезпеки великим платникам направляється відповідне повідомлення.

На теперішній час Державною фіскальною службою України запроваджено 12 електронних сервісів, що надаються через офіційний веб-портал ДФС України. Найпоширенішим електронним сервісом, яким користуються великі платники, є подання електронної звітності, що передбачає можливість її дистанційного подання до центральних органів виконавчої влади через одну точку доступу. Впровадження автоматизована система «Єдине вікно подання електронної звітності» дала змогу скоротити час на підготовку та подання звітності. Так, тільки завдяки цьому сервісу за дев'ять місяців цього року Офісом прийнято та оброблено понад 288 тисяч звітів, направлених нашими платниками засобами телекомунікаційного зв'язку.

Другим за важливістю електронним сервісом є Оновлений електронний кабінет платника. Він працює цілодобово, у режимі реального часу на безоплатній основі через мережу Інтернет. Хочу звернути увагу, що у приватній частині оновленого «Електронного кабінету платника» в пункті меню «Стан розрахунків з бюджетом» платники податків мають можливість у режимі он-лайн переглянути інформацію стосовно своїх розрахунків з бюджетом по податках та зборах. З початку цього року наші платники скористалися цими сервісами понад 30 тисяч разів.

— Ви встигаєте за масштабними реформами, у тому числі й щодо електронізації процесів, які проводить Роман Насіров?

— Державною фіскальною службою України здійснено розробку нового електронного сервісу — видача довідки про відсутність заборгованості з податків, зборів, платежів через електронний кабінет платника податків, який забезпечить визнання даної довідки, направленої платнику в електронному вигляді. Щодо актуальності запровадження саме цього електронного сервісу свідчать такі показники: за період із 1 січня до 1 жовтня 2016 року нами видано понад 6 тисяч довідок у паперовому вигляді, а саме — 6 321. У середньому в місяць надається майже 700 довідок.

Окремо хочу зупинитися на проекті «Електронна перевірка», що є одним із пріоритетних напрямів співпраці з міжнародними експертами. У майбутньому реалізація технічного завдання при розробці програмного забезпечення дасть змогу проводити порівняння бухгалтерської та податкової звітності для камеральних та документальних перевірок в електронному вигляді, що сприятиме зменшенню витрат часу платників на спілкування з органами Державної фіскальної служби.

— Хто з ваших клієнтів є проблемними, складними?

— Усі вони непрості, але є клієнти, у яких більше ризиків, і ми їх фіксуємо. Є клієнти, у яких менше ризиків. Дуже складні у нас, наприклад, відносини з «Укрнафтою» зі стягненням податків. «Укрнафта» сьогодні — наш найбільший боржник. А всі наші заходи блокуються судовими рішеннями, на жаль. Є ще багато інших підприємств, які мають на сьогодні труднощі зі сплати податків: «Укрзалізниця» і ще низка підприємств.

— А серед супермаркетів, із чим люди стикаються найчастіше?

— Щодо гіпермаркетів, то ті, які мають іноземні частки, більш успішні й у них менші ризики. Це такі, як «Метро», «Білла», ще «АТБ» — там ризики незначні, вони проводять свою податкову політику максимально наближено до реалій. При цьому всі наші стосунки і процеси проходять максимально цивілізовано. Усі ризики на сьогодні намагаємося максимально мінімізувати разом із платниками.

— Ви згадали про «Укрзалізницю», стосовно якої Генпрокурор днями анонсував кримінальне провадження. Як справи зі сплатою податків у залізничників?

— Що стосується справ по «Укрзалізниці», ми сьогодні у цьому процесі, який веде Генпрокуратура, конкретно не задіяні, але можу заявити, що у результаті численних перевірок, проведених нами, були задокументовані випадки виведення коштів із цього держпідприємства, у тому числі на фіктивні фірми. «Укрзалізниця» є нашим клієнтом, вона — великий платник податків із числа держпідприємств, і протягом 2016 року ми провели цілий ряд перевірок її контрагентів, які мали ознаки фіктивності. Було напрацьовано матеріали щодо ухиляння від податків та проведення ризикових трансакцій. Остання комплексна перевірка стосовно «Укрзалізниці» закінчилася буквально минулого місяця. Ми нарахували їм більш як півтора мільярда гривень заборгованості по податках. Слід зазначити, що період, за який проводився аудит, стосується попереднього керівництва «Укрзалізниці». Ми маємо надію, що з приходом нових людей на «Укрзалізницю» ситуація суттєво зміниться. У тому числі у взаємовідносинах із контрагентами, які мали ознаки фіктивності — більш ніж 200 мільйонів гривень. Також нами було встановлено несплату в розмірі 300 мільйонів гривень стосовно підприємства «Укрзалізничпостач» саме за взаємовідносинами з фіктивними підприємствами. Відповідно всі матеріали фіксує податкова міліція і передає у прокуратуру, а вони вже виконують необхідні слідчі дії. Нинішній процес ініціювали не ми, але він розпочався і на підставі поданого нами.

— Угорі таблиці рейтингів постійно перебувають агрохолдинги, вони — ретельні платники?

— Щодо агрохолдингів. Сьогодні вони у нас лідери зі сплати податків. Я думаю, вся країна відзначає дуже непогану врожайність протягом останніх двох років, що забезпечує можливість нормально працювати аграріям і формує зростання платежів до бюджету. У нашому Офісі знаходяться усі найбільші зернотрейдери, іноземні та вітчизняні. Вони всі — експортери, і там стоїть питання сплати ПДВ, що ми робимо згідно з черговістю та за графіком. У нас нема запитань щодо своєчасності повернення ПДВ —місяць, максимум два — і вони отримують кошти у терміни, відведені нам законодавством. Питання, які, можливо, виникають, то це щодо декларування прибутків і сплати податків на них. Найбільші трейдери — це «Каргілл», «Нібулон», «Бунге».

Вони не шукають примітивних шляхів, щоби обійти оподаткування. Ошуканство — це питання актуальне не стосовно великих трейдерів, а малих підприємств, які шукають шпарини, щоб уникати повного оподаткування. Це переважно фірми-одноденки. Такі аграрії оптимізували свою діяльність, коли їх зобов'язали платити податок на додану вартість. Для того, щоби приховувати частину вирощеного, вони користуються послугами конвертаційних центрів та фірм-одноденок. У нашому переліку немає фірм-одноденок. Списки наших платників формуються лише за результатами річних звітів, коли параметри їхніх оборотів стають достатніми для включення їх до списку великих платників.

— А яка ситуація, наприклад, з підприємствами Ахметова і сплатою ними податків?

— Ми чітко зробили градацію підприємств, кінцевим бенефіціаром котрих є Рінат Леонідович: які на окупованій, які на підконтрольній території, які економічно активні, які ні. Усі мають юридичну адресу на підконтрольній території, тому питань у нас не виникає. Потрібно сказати, що його група «ДТЕК» є одним з найбільших платників податків. «ДТЕК» платить тільки НДС до півмільярда на місяць. Значні об'єми займають квартальні платежі, плюс рентні платежі, які складають теж значні об'єми. Те ж стосується підприємств з інших груп, як наприклад, «Метінвест». Там теж все добре з платежами. Саме «Метінвест» був перереєстрований, і тепер всі платежі надходять на митну територію України. Підприємства працюють на експорт, і питання тут найчастіше стоїть у відшкодуванні ПДВ.

— Нині на слуху громадськості Національний банк і, відповідно, вервечка банків, які луснули.

— Банки — дуже важливий сегмент наповнення бюджету. Понад 90% банків, зареєстрованих сьогодні в Україні, знаходяться в Офісі великих платників і є важливими нашими клієнтами. На жаль, цілий ряд банків припинили існування, і через це ми втратили значну частку надходжень із цієї сфери, тому що Податковий кодекс не регулює питання погашення податкових зобов'язань або стягнення податкового боргу з банків, на які поширюються норми Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». Щодо банків, які закрилися або ж перебувають у стані ліквідації, тривають судові процеси, в яких фіскальна служба стоїть у кінці черги — після вкладників, акціонерів тощо. Свою діяльність припинили 39 банків з 94, які стоять на обліку в Офісі. Це дуже сумна статистика, держава багато від цього втратила, не кажучи вже про вкладників.

— Скажіть, а ФК «Шахтар» і ФК «Динамо» — вони великі платники податків?

— Вони нормально сплачують усі платежі, до них у нас претензій немає, у тому числі і з трансферних продажів гравців.

— Як сплачує податки фірма «Рошен»?

— Це не фірма, там ціла група підприємств «Рошен», ряд із них є експортерами. Ми з приємністю відзначаємо, що у нас зростають платежі з цієї групи загалом у порівнянні з 2013—2014 роками. Вони збільшують обороти і сплачують усі необхідні податки.

Сергій СУЛИМА.

Фото надане прес-службою Офісу.

Субсидія адресна, але гроші — віртуальні

Перші зимові платіжки ставлять людей у глухий кут

РЕГІОН

У тому, що теперішній порядок нарахування субсидій став прогресивнішим, зручнішим і прозорішим, урядовці запевняли нас кілька місяців поспіль. І допомогти цьому мали ... нові високі тарифи на газ і, відповідно, на тепло в мережах. Бо, начебто, саме завдяки такому ходу держава перестає дотувати олігархів з енергетичної сфери і численні комунальні служби, а надаватиме адресну допомогу виключно людям бідним і з невисоким достатком. Одночасно просили не лякати новими квитанціями. Мовляв, субсидія захистить кожного.

Часте повторювання цих тез зробило свою справу: власники осель дещо заспокоїлись. Але ось сталось те, чого все-таки побоювались — перші платіжки за тепло надійшли. І люди просто оніміли в розгубленості.

85-річна хмельничанка звернулась до кореспондента із проханням допомогти розібратись, скільки ж тепер вона має платити за тепло, бо на дверях під'їзду з'явилось оголошення підприємства, що постачає тепло в будинок, в якому зазначені кількість теплової енергії й суми нарахувань за жовтень. Зокрема, опалення в її двокімнатній «хрущовці» обійшлось у 396 гривень.

Декому сума видасться не такою вже й значною. Але не все так просто. Розпочнемо хоча б із того, що оголошення з'явилось за п'ять днів до закінчення місяця. До того ж у будинку встановлено загальний тепловий лічильник, то хто наперед може знати, якими будуть його показники на початок листопада? Ще згадаймо, що опалювальний сезон розпочався із середини жовтня. Тож, виходить, згадана цифра — це плата за тепло, котре фактично отримували десять днів. Це ж не так і мало.

Тепер погляньмо, як цю сім'ю «захистила» субсидія «по-новому». Навесні в останній місяць опалювального сезону ця родина із двох пенсіонерів за старим розрахунком субсидії й тодішніми тарифами заплатила 107 гривень. Причому, вони уточнюють, що це — за повний місяць. Тож, як запевняли урядовці, для них нічого не мало змінитись і тепер, бо пенсії залишились ті самі. «А що маємо? І як нам тепер розраховуватись?» — запитують літні люди.

Проблема ще й у тому, що у вересні у них закінчився термін попередньої субсидії. Подали заяву на її продовження, але розрахунків досі не отримали. «То скільки тепер платити? — ставлять конкретне питання. — Те, що було у старій субсидії, чи те, що нарахувало теплопідприємство?»

Хоч «прозоро», але незрозуміло

Соціальна реклама та роз'яснення урядовців таки вбили нам у голову, що тепер субсидії прозорі й чесні. «Але незрозумілі», — розгублено додають люди. Повернімось до родини наших пенсіонерів. Раніше вони добре знали, що можуть скористатись пільгою у 50 відсотків як ветерани війни, і тоді доволі легко порахувати цифри в квитанції. Потім вирішили перейти на субсидію. І там теж було все зрозуміло: загальна плата за комунальні послуги не мала перевищувати 10 відсотків їх доходів. Отож виходило, що з нинішньою сумарною пенсією на двох у 2,8 тисячі гривень вони мали б платити не більш як 280 гривень на місяць. Причому за все. Але як із цією цифрою порівняти десятиденний рахунок за опалення? А ще є вода, газ, електроенергія, плата в ЖЕК і за вивезення сміття... То скільки б ви порадили їм заплатити?

Припустимо, що це винятковий випадок, коли людям похилого віку не вдалось самостійно розібратись у цифрах і квитанціях. Але, як з'ясувалося, такі запитання мучать багатьох. До того ж не тільки тих, хто оплачує власне житло, а й тих, хто відповідає за надання цих послуг.

Не так давно в області на колегії ОДА побував посадовець із Кабміну, котрий вкотре наголосив, що з початком опалювального сезону кожен отримуватиме адресну субсидію. І саме в цьому, тобто в адресності, є прорив у системі надання соціальних пільг.

Керівник обласного департаменту соціального захисту населення Світлана Лукомська, підтверджуючи ці слова, навела такі дані: за останній рік кількість отримувачів субсидії на Хмельниччині зросла в сім разів — із 37 тисяч до 211 тисяч сімей. І це далеко не межа, очікується, що цифра збільшиться ще майже на 80 тисяч. Тобто число родин, що отримуватимуть державну підтримку, сягне майже 300 тисяч. І при цьому, як запевняють чиновники, всі субсидії будуть адресні.

Останнє твердження збило з пантелику навіть досвідчених господарників, і міський голова Славути Василь Сидор не втримався від запитання: а що ж розуміється під поняттям «адресна». Адже за звичним для нас значенням — це конкретні кошти для конкретної особи, котрі можуть бути витрачені на конкретні цілі. «Якщо люди отримуватимуть, приміром, кошти на свій рахунок, то яким чином має розраховуватись за енергоносії, приміром, міський водоканал, у якого 74 відсотки отриманих від населення платежів — це платежі за субсидіями. Підприємству потрібні реальні кошти. Де їх брати?» — не вгамовувався очільник міста. Врешті-решт, йому дали зрозуміти, що подібні питання щонайменше недоречні. Бо у даному разі адресна допомога — це аж ніяк не конкретні гроші. А насамперед мається на увазі те, що кожному заявникові індивідуально порахують його витрати. От і все. А гроші як ходили по нікому невідомих рахунках, так і будуть ходити.

До «платіжок-сюрпризів» тепер хмельничанам додались ще й квитанції за електроенергію. У ці дні в хмельницькому сервісному центрі дуже людно, бо багатьом споживачам прийшло повідомлення про заборгованість. Люди здивовані, бо платили вчасно. Тому й поспішають зробити всі звірки і отримати пояснення. Серед інших чують і таке: у нас нове програмне забезпечення, тож можливі збої.

Хто зекономив — тому прощаємо

У результаті виходить так, що зекономлені субсидійні ресурси можна просто списати. Бо саме так і сталось після того, як наприкінці серпня Кабмін прийняв постанову, якою повернув невикористані субсидії на газ за минулий опалювальний сезон з рахунків споживачів до державного бюджету.

А ще ж навесні урядовці повідомляли про те, що розглядають кілька варіантів щодо невикористаного споживачами пільгового газу. Зокрема, були і такі пропозиції, щоб залишити ці суми на рахунках абонентів. Мовляв, це заохочувало б тих, хто був економним. Тобто, якщо спалив менше від призначеної норми, то залишкову суму можна використати для оплати послуги в майбутньому.

Деякі гарячі голови пропонували навіть провести монетизацію. Тобто держава могла би віддати людям накопичені суми переплат готівкою. І це не такий вже абсурдний варіант, бо людина могла б купити, приміром, новий, економніший котел, утеплити стіни чи поставити пластикові вікна... Ось вона, адресність, у дії. Зразу видно, що гроші пішли не на рахунки газових олігархів чи неекономних комунальників, а в гаманці тих, кому вони справді потрібні.

Але жоден із цих варіантів не згодився. А спрацював третій, коли на особових рахунках споживачів залишили лише частину нарахованої, але не використаної субсидії. Це сума, еквівалентна вартості 100 кубічних метрів газу, тобто 687,9 гривні. Решта знову десь просто розчинилась.

А це чималі суми. За словами Миколи Дідика, заступника директора обласного департаменту соціального захисту, Хмельниччина має повернути до державного бюджету 947 мільйонів гривень, які були призначені на субсидії за минулий опалювальний сезон. Утішає тим, що це ж були віртуальні суми, тож людям нема за чим шкодувати.

Та чи справді все так абстрактно? За даними підприємства «Хмельницькгаззбут», понад 124 тисячі абонентів у повному обсязі не використали призначені їм субсидії, і це майже дві третини від усіх споживачів.

Можливо, для когось із них норми споживання справді виявились завищеними, чим тепер і намагаються виправдати своє рішення урядовці. Мовляв, ніхто спеціально не економив, просто людям дали більше, ніж вони мали використати. А тепер ніхто нічого у них не забирає, а просто встановлюються інші, «справедливіші» норми.

Але ж були і такі, хто справді економив. Причому люди багато в чому відмовляли собі. Якщо поцікавитись, то мало хто дозволяв собі таку розкіш, як обігрів усього приміщення, дуже часто обходились лише однією кімнаткою. Та виходить, що все це було даремно?

Мало того, після такого списання дехто опинився у боргах. Так сталось із тими, хто за літній період використав більш як 100 кубометрів газу, а на ці місяці йому була призначена нульова субсидія. Цілком реальна ситуація, адже люди знали, що мають «запас», тож і користувались ним. Тепер же у таких абонентів після проведення перерахунку виникла не віртуальна, а реальна заборгованість. І таких — сім відсотків від загального числа субсидіантів. А це при нинішніх масштабах — тисячі сімей. Люди не просто жваво обговорюють ці теми, а й роблять для себе висновки. Так, як і згадана нами родина пенсіонерів. Тепер, побачивши нові розрахунки за тепло і отримавши квитанції за газ, вони не поспішають платити по них у той же день, як, до речі, робили це раніше. Вирішили трохи почекати, мовляв, щось проясниться. Бо заплатиш, а потім твої гроші хтось кудись та й спише. Для когось це просто цифри. Для них, і сотень тисяч таких, як вони, це життєво необхідні кошти. І ризикувати ними вони не хочуть.

До того ж, хто знає, які норми і розрахунки врешті-решт будуть «правильніші» — торішні чи нинішні? Можливо, завтра і вони виявляться «не такими». Хто тоді розплачуватиметься за це?

— А чому б нам держава не видала спеціальні комунальні картки, на які кожному пільговику були нараховані належні йому суми? Щоб не було сумнівів, що хтось витратив їх на хліб чи на ліки, нехай готівка з них не знімається, а просто перераховується лише за комунальні послуги. Причому не комусь там, а своїм комунальним підприємствам. Кому вдасться — нехай зекономить, але це вже людські гроші, і ніхто їх нікуди назад не перерахує, — додумались мої герої.

Ну, справді, як просто — ось вона реальна адресна допомога. Причому і суми все ті ж. І вкрасти не можна. Прозоро. Але наївно. Бо такий варіант державними чиновниками поки що не пропонується. І чому б це?

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.
Фото автора.

ВІСТІ З РІВНЕНЩИНИ

Грабіжників навів на сім'ю племінник

На Рівненщині ще не забули про гучне пограбування сім'ї із села Кухотська Воля, що в Зарічненському районі на Рівненщині. Тієї травневої ночі четверо невідомих у балаклавах проникли у будинок поліщуків. Вони спочатку зв'язали руки та ноги дітям-підліткам, а потім 45-річному господарю, його 39-річній дружині та ще трьом їх маленьким дітям, які спали у сусідній кімнаті.

Грабіжники взялися допитувати жінку, щоб та віддала їм гроші. Вона повідомила, де лежало півтори тисячі доларів. Однак грабіжникам цього виявилося замало: двоє із них по черзі стріляли в ногу господині, щоб та була відвертішою. Отримавши 29 тисяч доларів, грабіжники одягли господарю кайданки та зникли, пошкодивши колеса в сімейному автомобілі й тракторі, що були припарковані біля будинку — щоб уникнути переслідування.

Коли нападники залишили помешкання, першій вдалося звільнитися жінці, яка перекусила скотч на руках та допомогла всім іншим. Лікарі швидкої медичної допомоги госпіталізували її до лікарні з пораненням лівої ступні.

Співробітники слідчого управління та оперативники управління карного розшуку швидко, за добу, встановили місце знаходження осіб, причетних до розбійного нападу: трьох молодиків з Одеської області та їх спільника з Волинської. Останній — племінник потерпілої, саме він навів грабіжників на родичів. Усім чотирьом було повідомлено про підозру та обрано міру запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Уже в ході досудового розслідування стосовно ще двох осіб (також мешканців Одеської області) матеріали виділені в окреме провадження, їх оголошено в розшук, оскільки вони переховуються від органів досудового розслідування.

Кримінальне провадження, відкрите за частиною 4 статті 187 Кримінального кодексу України, стосовно чотирьох фігурантів злочину скеровано до суду з обвинувальним актом. Відповідно до санкції статті їм загрожує від восьми до п'ятнадцяти років позбавлення волі.

За креативну годівничку — телевізор

«Щасливі птахи» — такий еко-проект для дітей та молоді оголосила у Рівному громадська організація «Час-Дій». Організатори закликали юних рівнян самим або з друзями змайструвати годівничку для птахів. На автора найкреативнішої (а всі вони будуть виставлені 20 листопада на майдані Незалежності у Рівному) чекає приз — сучасний телевізор. За друге місце організатори обіцяють відвідини піцерії, за третє — запас канцтоварів для всього класу. Звичайно, всі конкурсні годівнички знайдуть свої місця на деревах у Рівному.

Олександра ЮРКОВА.

Навчатися ніколи не пізно

«Університет третього віку» — такий соціальний проект уже більш як місяць діє на базі Рівненської філії університету «Україна». Тридцять людей, які досягли 55 років, отримали можливість відчути себе студентами та отримати знання з різних предметів, а головне — поспілкуватися між собою. Програма навчання в «Університеті третього віку» складається з лекцій, тренінгів та семінарів. Студенти освоюють предмети за напрямами: психологія щастя, здоровий спосіб життя, фінансова компетентність, пенсійне законодавство, комп'ютерна грамотність, вивчення української та іноземних мов.

Заступник голови Рівненської ОДА Світлана Богатирчук-Кривко запевнила, що обласна влада підтримуватиме соціальний проект «Університет третього віку», аби якомога більше літніх людей залучити до навчання.

Тетяна ПАНАСЮК.

За даними підприємства «Хмельницькгаззбут», понад 124 тисячі абонентів у повному обсязі не використали призначені їм субсидії

Після Японії — це моя друга країна

Японець Хіросі Катаока** (на знімку) **потрапив до України випадково. Коли вивчав російську культуру в Петербурзі, в одному з архівів натрапив на розділ «Український фольклор». Занурившись, зрозумів, що це зовсім інше, ніж російське, культурне надбання, і почав його вивчати глибше, та так перейнявся, що незабаром опинився в Києві. Тепер Хіросі прекрасно володіє українською мовою, а в себе на батьківщині намагається всіляко донести, що Україна — не Росія.

На зустріч із Хіросі я прийшла навіть трохи раніше, пам'ятаючи про японську пунктуальність, проте він уже чекав. Тож і розмова наша почалася з того, яким було перше враження про Україну і чи не дратує його інколи наша непунктуальність чи необов'язковість. Проте Хіросі каже, що на перших порах було дуже складно впоратися саме з побутовими речами. Приміром, у гуртожитку університету, куди він поселився за чималі кошти, було все доволі аскетично. До того ж гарячої води, яка нібито мала бути, по факту не було. Інтернет на відміну від його батьківщини тоді в Україні був дуже повільний, складно було знайти і заклад харчування, де можна недорого та смачно поїсти. Не кажучи вже про бюрократичну машину в державних органах, зізнається Хіросі.

— У нас якщо подаєш якийсь документ, одразу чітко кажуть, буде розглянуто тоді, а відповідь отримаєте тоді. А тут кажуть: ну приходьте, можливо, в цей день, потім переносять на інший, і ще не факт, що взагалі отримаєш відповідь із потрібним результатом.

Тепер, каже Хіросі Катаока, є прогрес. Нещодавно був у районній адміністрації, щоб продовжити посвідку на проживання, то документи в нього прийняли за лічені хвилини. А от те, що посвідку треба продовжувати щороку, зазначає японець, аж ніяк не світова практика. Законодавець мав би переглянути таку норму.

Ще одна проблема українців, на думку іноземця, це те, що вони не вміють планувати на далеку перспективу. Каже, коли працював у Європі, то за рік було відомо, коли вихідний. І це при тому, що українці дуже працьовиті.

Спільним же між українцями і японцями Хіросі вважає ідею сільських хат. В Україні в них завжди була піч з вогнищем (у японців — камаду), яка об'єднувала навколо себе всю родину. В українців вдома висять ікони, у японців — маски, що являють собою дух вогню, оберіг. А ще каже Хіросі, «навколо ваших сільських хат був вишневий садок, а у нашого народу це сад із сакур».

Усе це дуже імпонує японцеві, що саме і займається вивченням фольклору. Втім, щоб його пізнати, треба було спочатку вивчити нашу мову. Каже, коли їхав до України, навмисно не взяв японсько-російські словники. Проте виявилося, що японсько-українських фактично немає. Записався на курси української мови, але оскільки окрім нього там майже не було слухачів, їх згодом закрили. Тоді настирливий японець вирішив проблему кардинально. Він орендував кімнату спільно з українцями і майже обмежив себе у спілкуванні із співвітчизниками. Не обійшлося й без добрих людей, тодішня завідувачка кафедри фольклористики Інституту філології Лідія Дунаєвська давала японському аспірантові завдання писати статті, готувати виступи на конференції, а потім ще й відправила з експедицією на Закарпаття. І вже через рік, каже Хіросі, він фактично оволодів нашою солов'їною. Тож не бачить жодної проблеми і для наших посадовців і вважає, що незнання української — це певна зневага до країни.

А що стосується питання російської мови в Україні, то Хіросі Катаока вважає, що її варто знати так само, як англійську чи французьку, адже це теж мова міжнародна, і такі знання точно не завадять.

Сам же Хіросі Катаока тепер використовує свої знання і досвід, набуті в Україні, для популяризації нашої країни у себе на батьківщині. Приміром, цього літа, перебуваючи в Японії, він виступив там із лекціями про Україну. Загалом, зазначає, йому часто доводиться роз'яснювати своїм співвітчизникам, що таке держава Україна, які в неї традиції, звичаї, культура. А ще віднедавна Хіросі почав організовувати поїздки—обміни студентів і вважає це також своєрідним містком для пізнання один одного. Бо ж найліпше це зробити під час безпосереднього спілкування. Тим паче кордони дедалі більше розмиваються, люди подорожують, їздять в інші країни працювати, вести бізнес тощо. Одне слово, інтеграція.

Є українська діаспора і в Японії. Тож не дивно, що віднедавна тут, у далекому Токіо, у Всесвітній день вишиванки збираються українці. Приходять, каже Хіросі, і японці, які побували в Україні або ж просто знайомі з нашими звичаями. Часто вони також вдягають українські національні строї. Ще в Японії є день, коли інші народи показують свою кухню. Каже, біля наших яток завжди аншлаг. До речі, коли Хіросі їде в Японію, знайомі часто просять його привезти українських хліба, сиру, інколи навіть везе борщову заправку, щоб там приготувати наш національний бренд. Йому ж самому, зізнався, дуже смакують наші деруни. А ще каже, незважаючи на те, що Японія харчується фактично морепродуктами, там немає оселедця такого, як у нас, і ніхто не їсть його ось так, із цибулькою і картоплею...

Є й інша дипломатична місія в українського японця. Він останнім часом залюбки дає інтерв'ю японським каналам. І не тому, що має себе за телезірку, а тому, що хоче донести правду про Україну, адже російська пропаганда працює і там, у далекій Японії, а місцеві канали часто черпають інформацію з російських агентств. «Я ж їм розповідаю, як є все насправді, хто агресор, чия зброя на Донбасі, хто анексував Крим тощо. Бо я тут живу і все бачу на власні очі, а не через призму росіян».

— Кожного року, коли в Національному університеті, де я викладаю, — канікули, я повертаюсь в Японію, але, побувши певний час там, мене щоразу тягне в Україну, — зізнався на прощання Хіросі. — Україна — це фактично моя друга країна. Тут у мене дуже багато друзів, знайомих, і я не уявляю, що колись звідси піду, хоча я так само люблю Японію.

Марина КРИВДА.
Фото надане автором.

13 листопада — Міжнародний день сліпих

На рівні дотику руки та серця

На довгих життєвих гонах ми боїмося втратити найдорожче — ясний розум та... зір, бо саме з втратою зорових функцій згасають серед пітьми надії, вмирає в очах той пам'ятний останній побачений день із глибокою прозорістю небес, побатований шаленим буйством теплого сонця, що вже сіло за виднокрай та ніяк не хоче щезнути разом із запізнілими променевими щедротами нерозтраченої за день світлової енергії. Бо сонце ніколи не вмирає, а лиш покидає нас на ніч.

На жаль, ці слова не стосуються незрячих людей, бо для них ніч продовжується довго, а для декого — все життя, до останнього подиху.

Після втрати людиною зору в її душі розкриваються інші, невидимі вікна, крізь які так чи інакше пробиваються протуберанці сонячного світу — його барви та зміст. А все, що сприймало вчора звуки й пахощі землі, усвідомлювало форму та зміст кожної речі, наразі спрямовується на боротьбу з несподіваною пітьмою, яку, на жаль, не завжди можна перемогти. І тоді в широко розплющених очах закипають сльози, яких ніхто не бачить за скельцями чорних окулярів.

Сліпота відібрала в них кольори життя, залишивши навзаєм звуки та відчуття від дотиків, що лише певним чином компенсують темряву довкола. Ці люди живуть зі своєю фізичною недугою серед нас, і потребують (не вимагають) елементарного розуміння, милосердя, можливо — дещиці уваги та турботи.

Серед них — 51-річна Світлана Адігналова, інвалід першої групи по зору, яка самотужки виховала двох, нині вже дорослих, синів.

Під час розмови помітно, як вона прислухається до слова, яке не можна вгадати за порухом губів, доповнити емоційно за мімікою обличчя співрозмовника, за його рухами. Воно неприйнятне на дотик, проте реально має матеріальну оболонку. Жінка розповідає про те, що не переймається порадами слабкодухих: мовляв, вже нічого не вдієш, бо то — життя. А ось кольори життя бачить лише уві сні — не більш того.

«Окуляри я почала носити з першого класу, бо вже тоді мені поставили діагноз «міопія обох очей». Потім захворіла на кір, який ускладнив стан здоров'я, — згадує Світлана.

Світлана старається віднаходити в оточуючому світі свої барви. От лише світ навколо неї не завжди відповідає взаємністю.

Через хворобу не відвідувала уроки фізкультури і праці, а після закінчення школи навчалася в спеціальному педагогічному класі. Пізніше, попри недугу, працювала вихователькою в дошкільних навчальних закладах міста.

Недавно жінка перенесла складну операцію, після якої ніяк оговтатися не може. Вже давно не працює в звичному розумінні цього слова. Проте без спілкування з людьми жити не може. Воно потрібне нам, сліпим, мов повітря — стверджує вона. Тож займається громадською роботою, як голова ревізійної комісії Кіровоградської обласної організації УТОСу.

На незрячих людей чатують чимало проблем. Вони не потрібні майже жодному роботодавцю. Деякі водії маршруток «шифруються»: голову за кермом нахиляють, аби лиш не підібрати їх на зупинці. А до магазинів великих і заходити страшно, бо скрізь дзеркала, білий мармур під ногами. А незрячі добре сприймають лише жовтий колір. А як дістати з нижніх полиць молочні продукти? Побачити цінники? Доводиться звертатися по допомогу до сторонніх людей, однак тоді виникає якесь відчуття незручності за себе, бо ж у них своїх невирішених питань вистачає...

Світлана пригадує випадки, коли на касі в магазині її дурили. І про те, як важко орієнтуватися сліпому в міських маршрутках, бо водії не оголошують зупинки, хоча це так нескладно зробити, коли пасажир — незряча людина.

«Мої дні сірішають, — каже жінка. — Але я відганяю від себе песимістичний настрій. Бо як по-іншому»?

Вона не бачить маленьких подробиць, кольору очей і волосся співрозмовника, але відчуває його на рівні дотику руки й серця. У розмові постає чуйною, уважною людиною, здатною розділити чужі турботи, співпереживати, жити повноцінним життям. А ще каже, що людям, які мають проблеми з зором та інші фізичні вади, влада має приділяти більше уваги. Бо ж здебільшого про них згадують у Міжнародний день білої тростини, щорічний День інвалідів, Міжнародний день сліпих тощо, які чомусь випадково потрапили до категорії свят і визначних дат. От і думається — чи свято? В чому воно?

«Головне — не втрачати віри в себе, бо тоді й у тебе повірять, — промовляє Світлана на прощання. — А ще... бережіть, не втрачайте найцінніший дар — зір. Адже лише з ним життя розквітає повноцінними барвами...

Анатолій САРЖЕВСЬКИЙ.
Фото автора.

Олександр КУЧЕР: «З фінами нікому не буває легко»

Футбол. Сьогодні збірна України складає черговий важливий іспит. Як відомо, на стадіоні «Чорноморець» в Одесі відбудеться відбірний матч до ЧС-2018 Україна — Фінляндія. Початок о 21:45.

***

Наша команда протягом тижня готувалася в Києві, а тепер вона, зрозуміло, вже в Південній Пальмірі і готова, як то кажуть, до бою. Спочатку поширили інформацію, котра нас сильно засмутила. Повідомлялося, що в зустрічі не зможе взяти участь один із головних гравців нашої команди — Євген Коноплянка.

Але, на щастя, травма у півоборонця німецького клубу «Шальке-04» (Гельзенкірген) виявилася несерйозною. І він готовий зіграти проти фінів. Хоча Євгена готові були замінити луганчани Іван Петряк, Олександр Караваєв і динамівець Віктор Циганков.

***

А от у суперника є кадрові втрати. До Одеси не прилетіли провідні гравці — травмовані півоборонці Перпарім Гетемай і Расмус Шуллер.

Тренер збірної Фінляндії Ганс Бакке поділився думками про майбутній матч із українцями:

— Ми добре підготувалися, проробили гру в атаці і в обороні. Либонь, ми перебуваємо не на тому місці в турнірній таблиці, на яке заслуговуємо. Але настрій у хлопців відмінний, тому прогресу не минути. Україна й Хорватія — технічні команди, які добре атакують. Але хорвати трохи ліпше обороняються, ніж українці.

***

Кілька слів про сьогоднішній матч в Одесі сказав також і центральний оборонець донецького «Шахтаря» і національної збірної України Олександр Кучер:

— Нам належить зіграти з гарною командою. Фінляндія в цьому відбірному циклі зарекомендувала себе сильним суперником, з яким нікому не буває легко. Думаю, і на нас чекає важкий матч. Але нам потрібна тільки перемога, і хлопці зроблять усе можливе для її досягнення. Для цього необхідно бути зібраними до останньої хвилини, не втрачати концентрації та використовувати свої моменти. Тільки так можна досягти успіху...

Здається, досвідченим виконавцем усе сказано правильно й додати до його слів нема чого. Залишається тільки побажати нашим футболістам везіння.

***

Учора для учасників матчу був насичений день. Першими свій робочий план почали виконувати фіни. О 11:30 вони вийшли на поле стадіону «Чорноморець». Перші 15 хвилин тренування були відкритими для мас-медіа.

Прес-конференція за участю тренера збірної Фінляндії Ганса Бакке почалася о 15:15 у конференц-залі одеської арени.

Збірна України свої медіа-заходи проводила ввечері. О 18:30 Андрій Шевченко спілкувався з журналістами. Після цього, о 19:00, почалося тренування нашої збірної. Протягом перших 15 хвилин за ним спостерігали представники ЗМІ.

Нагадаємо, що поєдинок Україна — Фінляндія обслуговуватиме бригада арбітрів з Португалії, яку очолює 41-річний рефері Жорже Невеш Морейру де Соуза.

Працювали без «збірників»

Доки група гравців київського «Динамо» перебуває в національній збірній, решта команди провела заняття на своїй навчально-тренувальній базі в Конча-Заспі.

Тренер чемпіонів країни Сергій Ребров **(на знімку)** в інтерв'ю журналістам розповів про очікування від найближчих матчів команди:

— Непросто грати кожні два-три дні протягом півтора місяця. Звичайно, уболівальники люблять, коли їхня улюблена команда постійно виграє. Але іноді футболістам потрібно побути з родинами, розслабитися, відпочити, щоб з новими силами вийти на наступний етап чемпіонату. У нас дуже напружений місяць — треба провести сім ігор. Сподіваюся, що наші футболісти відновляться належним чином і, маючи добрі фізичні кондиції, вийдуть вирішувати найважливіші завдання.

Фото Євгена КРАВСА (для «Голосу України»).

Шлагбаум для оковитої

Організатори чемпіонату світу-2022 у Катарі вирішили заборонити поширення і вживання спиртних напоїв у столиці країни місті Доха на час проведення турніру.

Генеральний секретар вищої ради Ель-Саваді розповів про це рішення. Слова катарця наводить 101greatgoals.com:

«Не буде жодного поширення і вживання алкоголю на вулицях, площах і в громадських місцях Дохи під час проведення чемпіонату світу. Це остаточне рішення. Ми проти алкоголю на стадіоні і на його околицях. Його можна буде вживати тільки в дуже віддалених місцях».

У НОМЕР

Турнірна хроніка

Хокей. Регулярний чемпіонат УХЛ. Матч 18-го туру.

«Дженералз» (Київ) — «Кременчук». 1:3 (1:1, 0:2, 0:0). Ця перемога на виїзді дала змогу кременчужанам вийти в одноосібні лідери.

«Кременчук» — 39 очок, «Кривбас» (Кривий Ріг) — 37, «Донбас» (Донецьк) — 33, «Дженералз» — 23, «Витязь» (Харків), «Білий Барс» (Біла Церква) — по 6.

Баскетбол. Регулярний чемпіонат чоловічої Суперліги. «Будівельник» (Київ) — «Миколаїв». 73:64 (14:10, 15:17, 25:19, 19:18). «Черкаські Мавпи» — «Кривбас» (Кривий Ріг). 72:78 (18:12, 22:21, 15:21, 17:24).

«Хімік» (Южне) — 9 перемог, «Будівельник» — 8, «Дніпро» — 7, «Кривбас», «Запоріжжя» — по 6, «Миколаїв» — 5, БІПА (Одеса) — 4, «Черкаські Мавпи» — 3, «Волиньбаскет» (Луцьк), «Політехнік» (Харків), «Кремінь» (Кременчук) — по 1.

Бокс. Бровари. Сьогодні тут відбудеться вечір боксу компанії K2 Promotions Ukraine, у рамках якого в ринг вийдуть чемпіон Європи в напівлегкій вазі за версією WBO Олег Малиновський (18-0-0, 5 KO), срібний призер Олімпійських ігор у Лондоні (до 64 кг) Денис Беринчик (4-0-0, 3 KO) та інші.

Суперником Малиновського стане іспанець нікарагуанського походження Еусебіо Осего (28-18-3, 8 KO), а проти Беринчика на ринг вийде мексиканець Гуан Окура (11-6-1, 4 KO). В андеркарті також виступлять Мішико Беселія, Арам Фаніян та інші.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 216 (6470)
СУБОТА, 12 ЛИСТОПАДА 2016

Сьогодні в Краматорську завершується регіональний молодіжний літературно-мистецький проект «Кальміюс» за участю авторів із південно-східних областей країни. На конкурс надійшло понад 2000 україномовних текстів (у тім числі — з окупованих територій), у фінал вийшли 227 творів

Сьогодні в столичному Молодому театрі відбудеться прем'єра вистави «Лихо з розуму» за п'єсою О. Грибоєдова, режисер-постановник Андрій БІЛОУС

Музей, що має крила міцності

2017-го йому виповниться 50 років. З них понад 20 літ берегинею історії держпідприємства «АНТОНОВ» є завідувачка закладу Любов Івасенко.

Один із найулюбленіших експонатів Любові Євгеніївни у народному музеї ДП «АНТОНОВ», якому вона присвятила більшу частину свого життя, — модель Ан-124 «Руслан». Вона як інженер-конструктор брала участь у його проектуванні. Після закінчення Харківського авіазаводу працювала у відділі міцності крила, зокрема над проектами Ан-12, Ан-74, Ан-70, Ан-225. А з 1995 року почала опікуватися проблемами музею, який потребував дбайливої господарської руки.

«Руслан» народився у 1982-му. Це останній літак, що проектувався за безпосередньою участю Олега Антонова, його лебедина пісня. Він любив повторювати слова французького льотчика Фебера: «Некрасива машина не полетить, а красивий літак літатиме гарно».

«Саме «Руслани» стали основою для компанії «Авіалінії Антонова» — годувальника для багатотисячного колективу підприємства, оскільки за останні п'ять років держава жодної копійки держпідприємству не виділила», — розповідає Любов Євгеніївна.

Вона прийшла на завод у 1975-му і працювала під керівництвом Генерального конструктора Антонова дев'ять років, а Балабуєва — понад 20 літ. Ці постаті для неї — жива історія. Олег Костянтинович після першого року її роботи на підприємстві власноруч вручив їй путівку молодого конструктора у числі недавніх випускників інституту, які захищали тут дипломи. Молодь дивилася на Генерального, як на бога. Він був відомий у світі, проте, незважаючи на це, був доступний і любив спілкуватися з талановитими конструкторами і молоддю.

Велика заслуга Генерального конструктора Петра Балабуєва, за словами Любові Євгеніївни, в тому, що не дав розікрасти підприємство і пропасти в суворих 90-х. Утримав його на плаву. Вижили «антонівці» після розвалу СРСР дуже важко. Петро Васильович утримав підприємство і створив у його складі відомі у всьому світі «Авіалінії Антонова», завдяки яким держпідприємство вижило. Сім років супер-важкий літак «Мрія», ідею створення якого розробив Олег Костянтинович, а втілив у життя Петро Васильович, стояв «законсервованим».

«Один австралійський бізнесмен пропонував Балабуєву її продати, щоб зробити з неї... суперкомфортний лайнер або літаючий готель для золотої молоді. Планував у трипалубній конструкції розмістити спальні-купе, бари-ресторани, кінотеатри, кафе, спортзали. Літак мав призначатися для тих, хто міг собі дозволити полетіти у Бразилію на карнавал, а потім податися до Венеції. Але Петро Васильович не погодився. Тепер «Мрія» працює на імідж України», — констатує завідувачка народного музею.

Один із найулюбленіших експонатів Любові Івасенко модель Ан-124 «Руслан».

У народному музеї ДП «АНТОНОВ» — понад 5 тисяч експонатів. Щороку через цей заклад проходить 2,5 тисячі відвідувачів. Є серед них студенти вишів, працівники посольств, різних установ та організацій, авіамоделісти. Бувають тут члени родини Олега Антонова та Петра Балабуєва. Музей також відвідували такі відомі люди, як Володимир Кличко, син Ігоря Сікорського, принц Майкл Кентський.

В історії музею Любов Євгеніївна — четвертий його керівник і єдина його берегиня сьогодні (був час, коли тут працювали п'ятеро співробітників). Вона вважає, що цікавість відвідувачів до промислових музеїв з часом тільки зростатиме. Недарма нещодавно у західній Канаді у Королівському авіаційному музеї одним із дизайнерів була відкрита експозиція, присвячена модельному ряду літаків ДП «АНТОНОВ». Дітище Антонова справді має крила.

Вікторія КОВАЛЬОВА.

Фото Володимира МИРОНЮКА.

«На маленькій планеті у великому лузі»

У Національному музеї літератури України відбулися Вінграновські читання «До думи дума доруша», присвячені 80-літтю від дня народження Майстра слова. Колеги ділилися ліричними віршами та спогадами про поета, в якому уособлено все найкраще, найсвітліше і найдобріше, що вродилося на ниві красного письменства від початку шістдесятих років донині.

До цієї дати тут відкрили й виставку «Українське шістдесятництво», на якій представлені не лише книги Миколи Вінграновського з автографами, а і його рукописи, що зберігають святість і чистоту Духу. Ці високі моральні категорії завжди визначали і творчість поета. Завідуюча експозиційного відділу музею Оксана Деркач, відкриваючи поетичні читання, нагадала, як саме у цій залі, де нині зібралися друзі й шанувальники творчості автора «Атомних прелюдів» та неперевершеного історичного роману «Северин Наливайко», ще в середині 1990-х проходив літературний вечір на тему честі і сорому в українській літературі, у якому брали участь Микола Вінграновський, Ліна Костенко, Оксана Забужко.

У спогадах сучасних письменників, видавців, літературознавців Тараса Федюка, Павла Вольвача, Івана Малковича, Григорія Штоня «незглибимий огром» — Микола Вінграновський постає не лише Особистістю, філософом, геніальною людиною, а й простим, іронічним, таким, що любив життя у всіх його вимірах.

Життя і Поезія були для Маестро одним цілим. Вірші, самі назви яких — «У синьому небі я висіяв ліс», «На рябому коні прилетіла весна» чи «Цю жінку я люблю. Така моя печаль», переносять читача у світ любові та добра. Микола Степанович писав, як дихав. Натхнення ніколи не залишало його. І неповторні рядки, як ці: «Ні! Цей народ із крові і землі Я не віддам нікому і нізащо!» чи «Друже, товаристо моє чисте! В нас роботи з літа до зими», або ж «Відпахла липа білим цвітом злита, І з літа покотилася гроза», писалися у літаку, на риболовлі, на кухні. Тарас Федюк, тепер уже лауреат Шевченківської премії, пригадав, як якось, засидівшись допізна у Вінграновського, заночував у його квартирі. А вранці його розбудила друкарська машинка — «цок, цок, цок — одним пальцем», і голос Майстра: «Тарасе, ледащо, вставай, поки ти спав, я вже вірша написав». Іван Малкович, який слухав виступи Поета в свої студентські роки, каже, що Вінграновський був і залишається чи не єдиним, кому пасувала патетика. «У нього був потрясаючий голос, — каже поет і видавець. — І це приголомшувало. За мить ошелешення переростає в зачарування. Голос його поезії, його душі назавжди залишиться з нами».

Один із дослідників творчості Поета Тарас Салига у передмові до тритомника Миколи Вінграновського писав, що його творчість відмінна «...від приземленої побутової поезії багатьох інших віршувальників. Ніхто із сучасників не говорить сьогодні із такої духовної висоти, як він...» Особливе місце у цій творчості посідали вірші для дітей. «Приспало просо просеня», «Котик, котик, золотий животик», «Джмелі спросоння — буц! — лобами!» — ці рядки свідчать про особливий «чаросвіт» поета і його любов до усього земного. Вінграновський любив Рось, у нього є вірші, присвячені Дніпру, Десні, Сулі, Пслу. А поет Володимир Цибулько нагадав, що ще в 60-ті роки Вінграновський закликав рятувати малі річки. Бо умів бачити в малому велике й навпаки.

Майстра не стало у 2004-му, а його творчість визначила багато літературних доль. Як підкреслила виконавчий директор Благодійного фонду Миколи Вінграновського Зоя Голота, до ювілею Поета (народився 7 листопада 1936 року у Первомайську на Миколаївщині) проходять літературні читання у Будинку письменників України, столичному театрі «Сузір'я», на малій батьківщині. Там в одній із первомайських шкіл уже найближчими днями очікують десант київських поетів і письменників, котрі будуть разом із учнями читати вірші і говорити про Поета, який є і залишиться на віки.

Світлана ЧОРНА.

На знімку: Вінграновські читання у Національному музеї літератури України. Біля мікрофона — актриса Галина Стефанова.

Фото Станіслава ЧЕРНІЯ.

Після 77 років розлуки

Надія Косміаді — дочка відомого в Україні та за її межами художника Георгія Косміаді. На початку Другої світової війни разом із батьками вона переїхала з Рівного до німецького Гамбурга. Прожила за кордоном 77 років. А тепер 93-літня жінка вирішила повернутися на рідну землю, щоб тут довершити свою заповітну справу — облаштування музею, пов'язаного із творчістю її батька.

Художник Георгій Косміаді у Рівному прожив третину свого життя: з 1916-го по 1940 рік. Тут він викладав малювання у п'яти гімназіях міста. Організовував творчі гуртки, разом зі своїми учнями ставив театральні вистави, малював декорації, виготовляв костюми, ініціював творчі та літературні вечори. Навколо нього гуртувалася обдарована молодь Рівного. Справжнім тріумфом стала участь учнів Косміаді у Всесвітній виставці дитячих робіт у Парижі у 1937 році. Там рівняни були удостоєні найвищих нагород.

А власний творчий доробок Георгія Косміаді неймовірний — понад 5000 картин. Видатного художника, який емігрував до Німеччини й прожив там майже три десятиліття, знає вся Європа. Знає, зокрема, і завдяки популяризаторській діяльності його дочки. Не так давно вона передала у культурний фонд України півсотні батькових робіт.

Надія Георгіївна за часів незалежності України неодноразово навідувалася у край, який надихав батька на творчість і який він вимушений був залишити через переслідування. Привозила сюди картини художника, вручала премії імені Георгія Косміаді, випускала двотомник спогадів та роздумів.

А ще разом із чоловіком приїздила на прем'єру фільму «Кавалери», знятого про її життєвий шлях. Нещодавно Надія Георгіївна овдовіла, після чого остаточно вирішила переїхати на проживання в Україну.

Євген ЦИМБАЛЮК.

Млинів Рівненської області.

Фестиваль на батьківщині Марії

Виставою «Криза» львівського Національного академічного українського драматичного театру ім. М. К. Заньковецької в Ніжині завершив свою роботу XII Міжнародний театральний фестиваль жіночої творчості імені Марії Заньковецької.

Протягом одинадцяти днів сцена ніжинського театру імені М. Коцюбинського була міжнародним театральним центром кращих зразків жіночої творчості України та близького зарубіжжя. Нагадаємо, що місце для проведення фестивалю обране не випадково. Адже Ніжинський край — батьківщина першої народної артистки України неперевершеної Марії Заньковецької.

Цьогорічний фестиваль зібрав митців із України, Білорусі, Молдови, Литви, які подарували широкому колу шанувальників театрального мистецтва свою майстерність та неповторні враження. Загалом протягом попередніх фестивальних років у Ніжині побувало понад 70 театральних колективів із різних країн.

Віктор КОШМАЛ.

Академік Євген ТИМЧЕНКО: «Прошу тільки про одне...»

КАЛЕНДАР

Його день народження майже збігається з Днем української писемності та мови. Збіг символічний, адже Євген Костянтинович Тимченко — мовознавець, педагог, перекладач.

Він народився 8 листопада 1866 р. у Полтаві, в родині чиновника. Навчався у Санкт-Петербурзькому університеті. Працював у редакції часопису «Киевская старина», в бібліотеці Київського університету. Входив до літературного гуртка «Плеяда», до таємного товариства «Братство тарасівців», київської Старої громади, Українського наукового товариства в Києві, був дійсним членом Наукового товариства ім. Т. Шевченка. Викладав у Варшавському університеті.

А 1917-го він вже член Української Центральної Ради від Київщини та кодифікаційної комісії Генерального Секретаріату судових справ. За Гетьманату — член Комісії з вироблення законопроекту про заснування Української академії наук та Комісії для вироблення української правничої термінології Міністерства юстиції Української Держави. Протягом 1919—1930 рр. він очолював Комісію для складання історичного словника української мови Української академії наук (УАН). Його перу належать десятки робіт із фонетики, граматики, лексики, діалектології та історії української мови.

Головною науковою працею Євгена Костянтиновича став «Історичний словник української мови (XIV—XVIII ст.)». Він мав бути виданий як додаток до «Словника української мови» Б. Грінченка 1907—1909 рр., але перший том на літери А—Ж побачив світ лише в 1930 р. Умови, що склалися в українській науці під владою більшовиків, зупинили роботу над випуском словника, а його черговий том було знищено в друкарні.

1930-го Є. Тимченко перейшов до відділу історії української мови Інституту мовознавства УАН.

Саме цей період найдраматичніший у його житті. У вирі репресій він втратив багатьох друзів. За наказом № 83 від 1 жовтня 1933 р. по Інституту мовознавства ВУАН його звільнили з роботи «за ворожу, політично шкідливу, націоналістичну діяльність на мовному фронті, ...за участь у контрреволюційній діяльності С[пілки] В[изволення] У[країни]». А 9 серпня 1938 р. Євгена Костянтиновича у віці 72 років було заарештовано. Йому інкримінувалася участь в антирадянській українській націоналістичній організації. В ув'язненні Є. Тимченко не відмовився від своїх переконань. Заперечував належність до контрреволюційної організації, але визнавав свої «націоналістичні» погляди. На допиті від 10 березня 1939 р. зауважив: «Що стосується мого ставлення до Михайла Грушевського, то дійсно я дуже поважав М. Грушевського і повністю поділяв його політичну платформу у питаннях необхідності створення «самостійної України».

Рішенням Особливої наради при НКВС СРСР від 11 січня 1940 р. Є. Тимченко був засланий у Красноярський край на 5 років. З огляду на похилий вік вченому було дозволено вирушити на заслання не по етапу, а одноосібно. Після заслання Є. Тимченко повернувся до Києва, де у 1944 р. був прийнятий на попереднє місце роботи — старшим науковим співробітником в Інституті мовознавства АН УРСР. Помер видатний мовознавець у 1948 р., а його добре ім'я було поновлено лише в липні 1989-го.

Навіть в ув'язненні Євген Костянтинович не просив нічого для себе, дбав лише про збереження бібліотеки. У слідчій справі Є. Тимченка, що зберігається в Центральному державному архіві громадських об'єднань України, є цікавий документ.

IV отдел
16
20/УСО
1074.
ТИМЧЕНКО ЕВГЕНИЙ КОНСТАНТИНОВ. 1866

АНКЕТА АРЕСТОВАННОГО

1. Фамилия Тимченко
2. Имя и отчество Евгений Константинович
3. Дата рождения: число „ “ месяц ____ год 1866 г.
4. Место рождения гор. Полтава
5. Местожительство (адрес) Киев, ул. Короленко 68а, кв. 6
6. Профессия и специальность профессор русского языка, во время ... пенсионер
7. Место службы и должность или род занятий — пенсионер
(указать без сокращений, название предприятия или учреждения и характер производства)
8. Паспорт изъят при обыске (когда и каким органом выдан, номер и категория, где прописан)
9. Социальное происхождение из дворян (род занятий родителей и их имущественное положение)
10. Социальное положение служащий (род занятий и имущественное положение арестованного)
а) до революции профессор Ростовского Университета
б) после революции научный работник
11. Образование (общее и специальное) высшее

Титульна сторінка та анкета і фотографія із слідчої справи Є. Тимченка. 1938 р.

Заява Є. Тимченка до Народного комісаріату внутрішніх справ УРСР. с. Дзержинськ, Красноярський край. 1940 р.

«Во время моего пребывания под следственным арестом из моего помещения (ул. Короленко, 68-а, кв. 6) забран весь мой архив, т. е. переписка интимного характера и с разными лицами и за много лет, а также научные материалы, переводы с разных языков (трагедии Эсхила, Эврипида) — 2 экз. (и Аристофана), Метерлинга и Бгагават-Гита (с санскрит, яз.), Байрона, Данте, науч. статьи Мейе, Грамона и др., затем мои оригинальные работы по синтаксису и морфологи (глагол, лица, числа, роды, виды, времена, залоги, наклонения, неопределенная форма (инфинитив) причастия, морфология рода, падежа, научные статьи: разборы, рецензии и проч.). Все это писано мной на машинке, так как я рукою не пишу ничего, кроме выбранного научного материала, затем этот материал, библиография, начало русско-украинского словаря (буквы А, Б, В) писанного рукой, потом мои документы: подлинники служебных формуляров, дипломов и проч. Где все это находится? Когда было предложено забрать все мое имущество, т. е. ту часть, которая находилась на складах НКВД (в Выдуб. монастыре), остальная часть где-то пропала (у дворника, например, очутилось некоторые мои вещи, почти половина библиотеки где-то исчезла, а также золотые очки, золотой браслет для часов на руку, бумага и проч. (ее на складе не оказалось).

...Покорнейше прошу Вас, сделать распоряжение о розыскании и возвращении мне моих научных трудов. Не допускаю мысли, чтоб в нашем социалистическом государстве, еще не напечатанные научные труды, ничего политического не содержащие и личные документы человека не совершившего никакого государственного преступления и не бывшего под судом были варварски уничтожены — факт в истории человеческой мысли еще не слыханный и не допустимый даже по отношению к людям действительно виновных по отношению к своему государству».

Ольга БАЖАН,
директор Центрального державного архіву громадських об'єднань України, кандидат історичних наук.

Згадали всіх героїв поіменно

У державній обласній універсальній бібліотеці імені Олени Пчілки відбулася презентація книги «Волинський пантеон: схід-2015». Це унікальне і вкрай необхідне сьогодні видання підготували відомий краєзнавець заслужений працівник культури Геннадій Гулько і авторитетний в Україні дослідник доктор історичних наук Олександр Дем'янюк.

Книжка — про всіх загиблих минулого року в зоні АТО волинян. Автори подають портрети воїнів, їх біографії, розповідають про бойовий шлях героїв, їхні нагороди і відзнаки, вказують на місце поховання, а також називають джерела, з яких отримано цю інформацію: газетні публікації, електронні ресурси. Окрім того, у виданні вміщено багато іншого інформаційного матеріалу: зведені відомості полеглих волинян за військовими званнями, список посмертно нагороджених, витяги з відповідних указів Президента України тощо. Подаються кольорові зображення шевронів усіх підрозділів, де герої проходили свій бойовий шлях.

Окрім 63 прізвищ втрачених нами у 2015 році воїнів, у книзі є дані ще про трьох, яких не стало в 2014-му, але особу їх вдалося встановити пізніше. Серед них і колишній командир 51-ї окремої механізованої бригади полковник Павло Пивоваренко. Офіцер загинув під час виведення 51-ї ОМБр з Іловайського котла між населеними пунктами Горбатенко і Новокатеринівка Старобешівського району Донеччини. 30 серпня тіло Павла Пивоваренка перевезли до Запорізького обласного бюро судмедекспертизи. 1 жовтня він був похований на Кушугумському кладовищі як невстановлений військовослужбовець. Наприкінці 2014 року ДНК-експертиза засвідчила, що загиблий № 3191 — комбриг 51-ї ОМБр. Так було повернуто добре ім'я бойовому офіцеру, якого дехто вже встиг звинуватити в дезертирстві. Під командуванням Павла Пивоваренка 51-ша бригада визволила майже 20 населених пунктів. «Не залишив він частину навіть після поранення і все зробив, щоб вивести живими з Іловайського котла якомога більше бійців. «Він до останнього був із солдатами, — пише в одному з інтернет-видань учасник тих подій. — Навіть коли почався котел, він не з генералами був, а прийшов до наших хлопців у бліндаж і дві доби провів там із ними. І якби він не виставив оборону, то всі загинули б». Тож сини полковника Павла Пивоваренка Євген і Максим можуть пишатися своїм батьком, а його підлеглі — своїм командиром.

На презентації було багато учнівської й студентської молоді. Розповіді авторів про героїзм наших бійців сприятимуть патріотичному вихованню.

Це вже друга книга, підготовлена Геннадієм Гульком і Олександром Дем'янюком. Перша — «Волинський пантеон: схід-2014» вже витримала два видання. Примірники отримали родини загиблих героїв, надійшли вони також у бібліотеки та навчальні заклади. Профінансував видання благодійний фонд «Волинь-2014».

Максим СОЛОНЕНКО.
Волинська область.

На знімку: автори книги Геннадій Гулько та Олександр Дем'янюк (в першому ряду зліва направо) зі студентами Луцького педагогічного коледжу після презентації.
Фото автора.

ХРОНІКА

Трійця Казаневського

В галереї актової зали головного навчального корпусу КНУ імені Тараса Шевченка відкрито виставку В'ячеслава Казаневського «Трійця: мозаїка, живопис, скульптура».

Художник — випускник факультету монументального живопису Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури (Київ). Окрім цього, навчався в бельгійській Академії мистецтв (Лювен), у майстерні Поля ван Ейка. Нині В. Казаневський викладає у Європейській школі дизайну. Про себе каже, що найбільший вплив на нього ще в юному віці справила творчість фламандського живописця Пітера Брейгеля-старшого. З українських художників йому імпонує творчість Марії Приймаченко. У палітрі В'ячеслава Казаневського переважають насичені яскраві барви, художник відображає на полотні повноту й радість земного життя.

Вл. інф.

«Солоспіву» — двадцять

Два десятки років лине борщівською землею спів аматорського гурту «Солоспів», створеного у Борщеві Тернопільської області у вересні 1996 року з ініціативи художнього керівника Ярослава Костюка.

У репертуарі ансамблю народні, повстанські, стрілецькі, пісні композиторів Борщівського краю. Його учасники виступають у супроводі різних музичних інструментів — скрипки, цимбалів, бубна, кобзи, контрабаса, сопілки, тамбурина, маракаса та акордеона. Найстаршому учаснику колективу Роману Костюку — вже 82 роки, наймолодшому Роману Кадієцькому — 27.

Двадцять літ виступи гурту радо зустрічають глядачі не лише на місцевій сцені, а й у сусідніх областях. Колектив є переможцем багатьох обласних та всеукраїнських конкурсів. У 2007-му гурт «Солоспів» отримав почесне звання «Народний». Головні досягнення — на всеукраїнському фестивалі профспілок у Моршині Львівської області здобув найвищу з нагород — Гран-прі та на Всеукраїнському фестивалі «Софіївські зорі» в Умані Черкаської області — переможне перше місце.

Галина МИКОЛИН.
Тернопільська область.

Лауреат отримав «Голову Чацького»

У Житомирському державному університеті імені Івана Франка відбулося вручення літературної премії Валерія Шевчука. Заснована вона навчально-науковим інститутом філології та журналістики цього вишу для відзначення письменників, книги яких були визнані кращими за підсумками попереднього року. Це перша премія в нашій країні на честь відомого українського літератора, який продовжує активну творчу діяльність.

За підсумками 2015 року кращою визнано книгу Григорія Гусейнова «Одіссея Шкіпера та Чугайстра». Її жанр автор визначив як «окупаційний роман». Дія розгортається у степовому українському місті в часи німецької окупації. Це драматична, з елементами фантастики, історія двох юнаків та собаки Чугайстра. Книга, як сказано в анотації, «засвідчує відому істину, що жити ізольовано від світу, охопленого нещадною війною, не вдається нікому».

«Я був обома руками за те, щоб премію отримав саме цей твір. Я гордий за таких продовжувачів української літератури, яка має бути чистою, а не спаплюженою словами нецензурної лексики», — сказав Валерій Шевчук. Він вручив Гусейнову диплом і відзнаку — статуетку із зображенням візитівки Житомира — скелі над Тетеревом, яка має назву Голова Чацького.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.
Житомир.

КУРІНЬ

№ 216 (6470) СУБОТА, 12 ЛИСТОПАДА 2016

Сьогодні в більшості областей — у центрі, на півночі, сході, півдні та в Криму — хмарно з проясненнями. На Заході — дощ із мокрим снігом, місцями сильні опади. Температура вночі від 0 до 2 градусів морозу, вдень 2—4 градуси з позначкою плюс. На сході та в Криму — до 10 градусів тепла. У Києві без істотних опадів. Вітер західний, 7—12 м/сек.

ЦЬОГО ДНЯ, 12 ЛИСТОПАДА

1871. В Одесі дебютує як актор-професіонал Марко Кропивницький (у виставі за п'єсою Квітки-Основ'яненка «Сватання на Гончарівці»). **1918.** Гетьман України Павло Скоропадський узаконює автокефалію Української православної церкви. **1967.** У Нью-Йорку розпочався І Світовий конгрес вільних українців (нині — Світовий конгрес українців). **1978.** Народився Григорій Савчук — солдат Збройних Сил України. Нагороджений орденом «За мужність» ІІІ ступеня (2015, посмертно). **2014.** Загинув під час мінометного обстрілу взводного опорного пункту поблизу Пісків Юрій Цибулін — старший лейтенант Збройних Сил України. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького ІІІ ступеня (2015, посмертно).

ДОШКА ПОШАНИ

Десь у Росії...

Інавгурація на «Кузнецове»

— Дональде, впізнав?
— О, Жирик, привіт!..
— Це не Жирик... це — Путін!..
— Яка різниця, привіт!..
— Хочу...
— Знаю, ти хочеш Україну, а Сирію — мені!..
— Та ні... Тобто, так, хотів спочатку привітати...
— Ну, привітав, але Україну все одно хочеш?..
— Ну як тобі сказати...
— Ну так і скажи: Дональде, забирай Сирію!..
— Виходить, мені тепер можна «Кузнецова» завертати додому?..
— Навіщо, сідай і чеши до мене на свято... А на твоєму «Кузнецове» тут мою інавгурацію забацаємо!..
— А ти дочекаєшся?..
— Ну ти ж дочекався!
— Тоді пливу!..

Перехід Суворова–Поклонської... через Грибоєдова

Наталія Поклонська, депутат Держдуми (приписала Суворову перекручену цитату із п'єси Грибоєдова):

— «Служить хочу, да прислуживать тошно,..»

Від чергового:

— На що сам Суворов сказав: «Если... горе от ума — то это к Поклонской!».

Діти вкрали... дядька

Московський патріарх Кіріл (на відкритті в Москві пам'ятника... київському князеві Володимиру):

— ...Пам'ятник батькові може бути скрізь, де живуть його діти, у цьому немає жодної суперечності, але погано, коли діти забувають, що в них один батько...

Від чергового:

— Ні, Чингісхан перевертається у своїй могилі. Його московські діти ставлять пам'ятник чужому дядькові!

Курс Брежнєва— Медведєва...

Дмитро Медведєв, прем'єр-міністр РФ:

— Санкції — це взагалі завжди погано. Ми ніколи не виступали за те, щоб санкції застосовували до якоїсь країни. Проти СРСР санкції вводили багато разів. І що це дало? Нічого абсолютно. Радянський Союз ішов своїм курсом...

Від чергового:

— Агов, хто-небудь, скажіть Брежнєву, щоб розбудив свого прем'єра Медведєва, а то Радянський Союз без нього з курсу зіб'ється.

З олігархами просто біда

БІЗ-НЕС
ВЛА-ДА

Арсеній Яценюк:

— Олігархів в Україні майже не залишилося. Я їх називаю представниками малого і середнього бізнесу...

Від чергового:

— Ага, а місце олігархів зайняли наші... е-декларанти. Ви їх ще називали бідними...

Не на життя, а на смерть

ЗМІ «ДНР»:

— Перше в «ДНР» шоу «Битва коміків» відбудеться у столиці республіки 26 листопада...

Від чергового:

— Отже, букмекери ставлять на заїжджого коміка Плотницького... Той, кажуть, задавить масою... місцевого коміка Захарченка...

Старе вино... нове Міхо?..

Міхеіл Саакашвілі подав у відставку...

Від чергового:

— Ага, хтось захотів своє... старе вино влити у нове Міхо... Ото Міхо і вирвало!..

Колаж Олексія КУСТОВСЬКОГО.
Мал. Василя ФЛЬОРКА.
Фото з Фейсбуку.

СІМ МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Мабуть, таки

Якщо багатії не хочуть ділитися з бідними, значить, вони, мабуть, хочуть, щоб бідні відібрали в них усе.

Управління персоналом

Весь сенс кадрової роботи полягає в тому, щоб своєчасно виявляти злодіїв-мільйонерів та призначати їх на високі державні посади.

Працьовиті

Скільки дров наламала наша влада, а ще кажуть, ніби вона нічого не робить!

Наука самоусвідомлення

Я не живу, отже, я існую.

Сміх та й годі

Не встиг народ забути, як його обдурили політики, а на носі вже нові вибори!

Чи знаєте ви, що...

...то не ми живемо, то наше життя летить?!

Усе змінилося

Раніше нам втовкмачували в голову, що комунізм — це чудово, тепер втовкмачують, що капіталізм — це ще краще!

Мистецтвознавство

Мистецтво приватизації належить бандитам.

Ми згодні!

Із ствердженням наших керівників, що ціни в нас не ростуть, ми згодні, позаяк вони в нас просто злітають!

Питаннячко

Скажіть, а мішки з мільйонами вкладених доларів вам не заважають вести нас до Європи?

Не по барабану

Неправда, що людям абсолютно все одно, за кого голосувати, вони проголосують за тих, хто більше заплатить.

Олександр ПЕРЛЮК.

ТЕЗИ Й АНТИТЕЗИ

☞ ***О, скільки відкриттів чудових готує нам, старим, склероз!***

☞ ***Не знаючи броду, не лізь у пляшку!***

☞ ***Коли в житті немає просвіту, з'являється образа на весь божий світ.***

☞ ***В авторитарній країні від батога не відкупишся навіть пряником.***

Борис РЕВЧУН.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Над номером працювали: Ганна ЛУКАНСЬКА, Тетяна УВЄРОВА, Марина КРИВДА.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2016 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 20 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 16 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 50 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 60000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua
Зам. 50837

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**
Сайт — www.golos.com.ua

